

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโครงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน ของหมวดวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงในตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 12 ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละ ของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	1. ชาย	154	41.8
	2. หญิง	214	58.2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2	อายุ		
1.	ต่ำกว่า 25 ปี	3	0.8
2.	25 - 30 ปี	101	27.4
3.	31 - 35 ปี	125	34.0
4.	36 - 40 ปี	89	24.2
5.	41 - 45 ปี	32	8.7
6.	46 ปีขึ้นไป	18	4.9
3	ตำแหน่ง		
1.	ผู้บริหารโรงเรียน	11	3.0
2.	ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	94	25.5
3.	หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย	96	26.1
4.	ครูปฏิบัติการสอนวิชาภาษาไทย	167	45.4
4	อายุราชการ		
1.	น้อยกว่า 5 ปี	43	11.7
2.	5 - 10 ปี	97	26.4
3.	11 - 15 ปี	157	42.7
4.	16 - 20 ปี	48	13.0
5.	21 - 25 ปี	14	3.8
6.	มากกว่า 25 ปี	9	2.4
5	วุฒิทางการศึกษา		
1.	ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	5.4
2.	ปริญญาตรี	318	86.4
3.	สูงกว่าปริญญาตรี	30	8.2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6	ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย		
1.	1 - 5 ปี	81	22.0
2.	6 - 10 ปี	92	25.0
3.	11 - 15 ปี	95	25.8
4.	16 - 20 ปี	34	9.2
5.	21 - 25 ปี	3	0.8
6.	มากกว่า 25 ปี	2	0.5
7.	ไม่ได้สอน	61	16.6
7	จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
1.	1 - 5 คาบ	23	6.3
2.	6 - 10 คาบ	18	4.9
3.	11 - 15 คาบ	66	17.9
4.	16 - 20 คาบ	177	48.1
5.	21 - 25 คาบ	29	7.9
6.	มากกว่า 25 คาบ	7	1.9
7.	ไม่ได้สอน	48	13.0

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีตำแหน่งเป็นครูปฏิบัติการสอนวิชาภาษาไทย มีอายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยระหว่าง 11 - 15 ปี และมีจำนวนคาบที่สอน 16 - 20 คาบต่อสัปดาห์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในมหาวิทยาลัยภาษาไทย

ตารางที่ 5 คำมีชดิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในมหาวิทยาลัยภาษาไทยด้านหลักสูตร

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย	2.40	0.76	น้อย
2	การจัดอบรมครูเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	2.21	0.76	น้อย
3	การจัดให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทยในหมวดวิชา	2.13	0.74	น้อย
4	การวิเคราะห์และประเมินค่าแบบเรียนภาษาไทยที่ใช้ในโรงเรียน	2.24	0.71	น้อย
5	การจัดประชุมปฏิบัติการทำแผนการสอนภาษาไทยก่อนเปิดภาคเรียน	2.63	0.79	มาก
6	การจัดหาเอกสารหลักสูตรและคู่มือครูเพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาปรับปรุงการสอนภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น	2.78	0.73	มาก
7	การจัดทำและวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา	2.63	0.75	มาก
8	การวางแผนการสอนร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร	2.34	0.75	น้อย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9	การจัดโครงการนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา ภาษาไทยแก่ครูภาษาไทยเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ	2.23	0.76	น้อย
10	การจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา	2.89	0.71	มาก
	รวม	2.45	0.53	น้อย

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศ ภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านหลักสูตร อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทยมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก คือ การจัดทำแผนการสอนให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา การจัดหาเอกสารหลักสูตรและคู่มือครู เพื่อ ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า และนำมาปรับปรุงการสอนภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น และการจัดประชุมปฏิบัติการ ทำแผนการสอนภาษาไทยก่อน เปิดภาคเรียน

ส่วนข้อที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านหลักสูตร อยู่ใน ระดับน้อย ได้แก่ การจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย การ วางแผนการสอนร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และการวิเคราะห์ และประเมินค่าแบบเรียนภาษาไทยที่ใช้ในโรงเรียน

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านเนื้อหาและหนังสือเรียน

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การจัดประชุมครูก่อน เปิดภาคเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาไทย	2.34	0.78	น้อย
2	การอธิบายให้ครูเข้าใจโครงสร้างของ หลักสูตรวิชาภาษาไทยทั้งวิชาบังคับ และวิชาเลือก	2.40	0.76	น้อย
3	การชี้แจงให้ครูเข้าใจ เนื้อหาวิชาอย่าง ถูกต้องก่อนที่จะสอนแต่ละรายวิชาและ บทเรียน	2.38	0.72	น้อย
4	การจัดให้มีการวิเคราะห์เนื้อหาให้ สอดคล้องสัมพันธ์กับทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน	2.38	0.76	น้อย
5	การแนะนำในการกำหนดเนื้อหาให้ เหมาะสมกับ เวลาเรียน	2.55	0.73	มาก
6	การแนะนำในการจัดเนื้อหาให้เหมาะสม กับความสามารถและความสนใจของ ผู้เรียน	2.47	0.70	น้อย
7	การจัดหาเอกสาร ตำรา หนังสืออ้างอิง ที่ใช้ในการค้นคว้าเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ จะสอน มาไว้ในหมวดวิชา	2.77	0.75	มาก
8	การส่งเสริมให้ครูจัดทำเอกสารเพื่อ ประกอบการสอนแต่ละรายวิชา	2.82	0.74	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9	การส่งเสริมให้ครูจัดทำแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้วิชานั้น ๆ	2.73	0.75	มาก
10	การส่งเสริมให้ครูจัดทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย	2.63	0.79	มาก
11	การจัดเนื้อหาให้มีขั้นตอนความยากง่ายอย่างเหมาะสม	2.60	0.70	มาก
12	การศึกษาเนื้อหา ทำความเข้าใจ ผักผ่อนตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจและแม่นยำใน เนื้อหาวิชาที่สอน	2.78	0.63	มาก
13	การประเมินการใช้หนังสือแบบเรียนแต่ละรายวิชา	2.33	0.74	น้อย
	รวม	2.55	0.54	มาก

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านเนื้อหาและหนังสือเรียน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่ามัธยิม เลขคณิต ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านเนื้อหา และหนังสือเรียนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูจัดทำเอกสารเพื่อประกอบการสอนแต่ละรายวิชา การศึกษาเนื้อหา ทำความเข้าใจ ผักผ่อนตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจและแม่นยำใน เนื้อหาวิชาที่สอน การจัดทาเอกสาร คำราหนังสืออ้างอิงที่ใช้ค้นคว้า เกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาที่จะสอนมาไว้ในหมวดวิชา

ส่วนข้อที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านเนื้อหาและหนังสือเรียน อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การแนะนำในการจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน การอธิบายให้ครูเข้าใจโครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก และการจัดให้มีการวิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับทักษะทั้ง 4 ด้าน คือด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยด้านวิธีสอน

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การเข้าเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอน และให้คำแนะนำแก่ครู	2.04	0.69	น้อย
2	การปรุมนิเทศครูใหม่ในหมวดวิชาภาษาไทย เพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อปฏิบัติ ต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	2.39	0.80	น้อย
3	การแนะนำเทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียนที่ น่าสนใจให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	2.37	0.74	น้อย
4	การอธิบายให้ครูเข้าใจวิธีสอนแบบต่าง ๆ หลาย ๆ แบบ เช่น แบบบรรยาย อภิปราย ฯลฯ	2.35	0.74	น้อย
5	การจัดให้ครูได้มีโอกาสดูการสาธิตการสอน ภาษาไทยที่ใช้ได้ผลดี เช่น การสอนแบบ ทักษะสัมพันธ์ ศูนย์การเรียน การสอนแบบ สาธิต ฯลฯ	2.20	0.81	น้อย
6	การแนะนำการสอนวิชาภาษาไทยให้สัมพันธ์ กับวิชาอื่น	2.34	0.75	น้อย
7	การจัดให้มีการศึกษาดูงานของโรงเรียน ที่ประสบความสำเร็จด้านการสอน	2.29	0.84	น้อย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
8	การจัดให้ครูใหม่สั่ง เกิดการสอนของครูผู้มี ประสบการณ์ในการสอนมานานและมีความ เชี่ยวชาญด้านการสอน	2.04	0.74	น้อย
9	การจัดทำเอกสารแนะนำเทคนิคการสอน แนวใหม่แก่ครู	2.21	0.81	น้อย
10	การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน เช่น การให้นักเรียนตกแต่งห้องเรียน โดยใช้ รูปภาพหรือต้นไม้ การใช้วาจาสุภาพกับ นักเรียน	2.70	0.77	มาก
11	การจัดอภิปรายกลุ่มตามความสนใจของ ครู เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ภาษาไทย	2.30	0.72	น้อย
12	เชิญวิทยากรมาบรรยาย สาธิตเกี่ยวกับ วิธีสอนแบบต่าง ๆ	2.02	0.81	น้อย
13	การจัดการสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เช่น ให้เด็กอภิปรายสรุปบทเรียน ชักถาม ปัญหาข้อสงสัยใน เนื้อหาที่เรียนทุกครั้ง	2.66	0.70	มาก
14	การทบทวนบทเรียนเก่าให้ต่อเนื่องกับ บทเรียนใหม่ เช่น การสนทนา การ ซักถาม	2.83	0.66	มาก
15	การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิด ความกล้าที่จะแสดงออก เช่น ให้กำลังใจ และไม่ตำหนิหรือแสดงความไม่พอใจเมื่อ นักเรียนตอบคำถามไม่ได้	2.91	0.66	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
16	การจัดการครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการสอน วิชาภาษาไทย	2.37	0.74	น้อย
17	การใช้ท่าทางที่เหมาะสมประกอบในการ พูด เช่น การใช้มือ สีระชะ สายตา สีหน้า ท่าทาง ฯลฯ	2.89	0.64	มาก
18	การยกตัวอย่างที่เด็กคุ้นเคยในชีวิต ประจำวัน มาใช้ประกอบการเรียนการ สอน เช่น เหตุการณ์ปัจจุบัน ตารา นักร้อง นักดนตรี ฯลฯ	2.92	0.66	มาก
19	การเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดถึงลักษณะ วิธีการสอนของครูที่นักเรียนชอบ	2.47	0.77	น้อย
20	การเสริมแรงด้วยวาจา ท่าทาง การให้ รางวัล ให้เด็กปรบมือ	2.90	0.61	มาก
21	การชี้แนะอธิบายเสริมบทเรียนที่เด็กทำผิด ติดตามเด็กเป็นรายบุคคล	2.64	0.67	มาก
22	ให้ความช่วยเหลือกับเด็กที่มีปัญหาเป็นพิเศษ ค้นหาสาเหตุที่เด็กขาดความรู้ ความรับ- ผิดชอบ เป็นรายบุคคล	2.65	0.72	มาก
23	ยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จ	2.85	0.68	มาก
	รวม	2.49	0.48	น้อย

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน

หมวดวิชาภาษาไทย ด้านวิธีสอน อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับคำมีชติมเลขคณิต ปรากฏว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านวิธีสอน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การยกตัวอย่างที่เด็กคุ้นเคยในชีวิตประจำวันมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น เหตุการณ์ปัจจุบัน คารา นักเรียน นักดนตรี ฯลฯ การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความกล้าที่จะแสดงออก เช่น ให้กำลังใจ และไม่ตำหนิ หรือแสดงความไม่พอใจเมื่อนักเรียนตอบคำถามไม่ได้ และการเสริมแรงด้วยวาจา ท่าทาง การให้รางวัล ให้เด็กปรบมือ

ส่วนข้อที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านวิธีสอน อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดถึงลักษณะวิธีการสอนของครูที่นักเรียนชอบ การปฐมนิเทศครูใหม่ในหมวดวิชาภาษาไทย เพื่อให้เข้าใจระเบียบข้อปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการแนะนำเทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

ตารางที่ 8 คำมξιฉิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยด้านสื่อการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การสำรวจปัญหาอุปสรรคและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.58	0.71	มาก
2	การชี้แจงให้ครูเห็นประโยชน์ในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.78	0.72	มาก
3	การส่งเสริมให้ครูจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนขึ้นเอง โดยใช้วัสดุที่หาง่ายราคาถูก	2.83	0.73	มาก
4	การแนะนำครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.66	0.75	มาก
5	การสาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนใหม่ ๆ	2.30	0.73	น้อย
6	การทำรายชื่อหนังสือ วารสารและอุปกรณ์การสอนที่มีประโยชน์ให้แก่ครู			
7	การจัดให้มีศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยขึ้นภายในโรงเรียน	2.54	0.78	มาก
8	การเชิญวิทยากรมาสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.17	0.76	น้อย
9	การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	2.28	0.86	น้อย
10	การจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้ตามสมควร	2.54	0.74	มาก
11	การจัดบริการและให้ความสะดวกในการติดต่อยืมสื่อการเรียนการสอนนอกโรงเรียน	2.34	0.73	น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12	การแนะนำแหล่งบริการเกี่ยวกับสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ	2.44	0.76	น้อย
13	การแนะนำให้ครูดูแล รักษา ซ่อมแซมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เสมอ	2.57	0.73	มาก
14	การใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน เช่น แยกประเภทสื่อการสอน ออกเป็นหมวดหมู่ และจัดใส่กล่อง เขียนป้ายให้เรียบร้อย ฯลฯ	2.46	0.76	น้อย
15	การเตรียมอุปกรณ์ให้ตรงกับเนื้อหา	2.69	0.73	มาก
16	การทดลองใช้สื่ออุปกรณ์ก่อนนำไปสอนในบทเรียน	2.50	0.76	มาก
17	การถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการใช้สื่อครั้งต่อไป	2.26	0.76	น้อย
18	ติดตามผลการใช้สื่อ โดยการสังเกตจากการเรียนรู้ของนักเรียน	2.41	0.70	น้อย
19	การให้โอกาสนักเรียนนำสื่อไปใช้ในกลุ่มย่อย	2.27	0.74	น้อย
	รวม	2.48	0.54	น้อย

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

การนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อเรียงตามลำดับค่ามัธยิมเลขคณิต ปรากฏว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนขึ้นเองโดยใช้วัสดุที่หาง่าย ราคาถูก การชี้แจงให้ครูเห็นประโยชน์ในการใช้สื่อการเรียนการสอน และการเตรียมอุปกรณ์ให้ตรงกับเนื้อหา

ส่วนข้อที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน เช่น แยกประเภทสื่อการสอน ออกเป็นหมวดหมู่และจัดใส่กล่องเขียนป้ายให้เรียบร้อย ฯลฯ การทำรายชื่อนักเรียนวารสาร และอุปกรณ์การสอนที่มีประโยชน์ให้แก่ครู และการแนะนำแหล่งบริการเกี่ยวกับสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	2.56	0.72	มาก
2	การประเมินผลการปฏิบัติงานของหมวดวิชาภาษาไทย เป็นรายภาคเรียน	2.70	0.77	มาก
3	การให้ครูได้ประเมินผลการปฏิบัติงานทางวิชาการของตนเอง	2.51	0.74	มาก
4	การจัดอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ตรงตามจุดประสงค์	2.52	0.81	มาก
5	การกำหนดเวลาและวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนไว้อย่างแน่นอน	2.87	0.77	มาก
6	การส่งเสริมให้ความรู้แก่ครูให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบวิชาภาษาไทย เพื่อจัดทำคลังข้อสอบ	2.61	0.79	มาก
7	การทำสถิตินักเรียนที่สอบได้สอบตก เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข	2.69	0.75	มาก
8	การให้คำแนะนำในการจัดทำข้อสอบวิชาภาษาไทยในรูปแบบต่าง ๆ	2.57	0.73	มาก
9	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีประเมินผลนักเรียน จากกิจกรรมงานที่มอบหมาย การวัดจิตพิสัย แบบฝึกหัด และการสอน	2.75	0.70	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
10	การเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียนของครู ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล ของกระทรวงศึกษาธิการ	3.20	0.66	มาก
11	การประเมินผลงานและโครงการนิเทศ การศึกษาภายในโรงเรียนที่จัดขึ้นใน หมวดวิชาภาษาไทย	2.41	0.76	น้อย
12	การจัดหาหนังสือระเบียบการวัดผล ประเมินผลตัวอย่างข้อสอบให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า	2.58	0.78	มาก
13	การประเมินผลบทเรียนทุกครั้งที่สอน เช่น การตั้งคำถาม ทำแบบทดสอบ แบบฝึกหัด ฯลฯ	2.88	0.70	มาก
	รวม	2.68	0.50	มาก

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
วิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด
กิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิต ปรากฏว่า ผู้บริหารหรือ
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก
ได้แก่ การเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียนของครูให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลของ
กระทรวงศึกษาธิการ การประเมินผลบทเรียนทุกครั้งที่สอน เช่น การตั้งคำถาม ทำแบบทดสอบ
แบบฝึกหัด ฯลฯ และการกำหนดเวลาและวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนไว้

อย่างแน่นนอน

ส่วนข้อที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การประเมินผลงานและโครงการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนที่จัดขึ้นในหมวดภาษาไทย

ตารางที่ 10 ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยค้ำกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การชี้แจงให้ครู เข้าใจวิธีในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.55	0.77	มาก
2	การสนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ครูในการจัดตั้งชุมนุมภาษาไทย	2.62	0.80	มาก
3	การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อ เสริมทักษะภาษาไทยทางด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน เช่น พูดได้วาที ฟังปาฐกถา แข่งขันการอ่าน ทำนองเสนาะ ประกวดการเขียนเรียงความ ฯลฯ	2.86	0.74	มาก
4	การส่งเสริมให้ครูจัดนิทรรศการเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีไทย เช่น นิทรรศการกวีไทย เล่นละคร ฯลฯ	2.77	0.79	มาก
5	การสนับสนุนให้ครูส่งเสริมนักเรียนให้ร่วมกิจกรรมวิชาภาษาไทยกับสถานศึกษาอื่น ๆ เช่น การได้วาที การแข่งขันตอบปัญหาภาษาไทย	2.69	0.81	มาก
6	การจัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในวรรณคดีไทย	2.13	0.82	น้อย
7	การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ	2.19	0.84	น้อย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
8	การเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย อภิปรายเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย แก่ครู อาจารย์ และนักเรียน	2.08	0.81	น้อย
9	การสนับสนุนค่านอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัด กิจกรรม เสริมหลักสูตรประกอบการสอน	2.50	0.78	มาก
10	การแนะนำให้ครู เลือกจัดกิจกรรม เสริม หลักสูตรประกอบการสอนภาษาไทยให้ น่าสนใจ เช่น การใช้เกม เพลง นาฏการ บทบาทสมมติ สถานการณ์ จำลอง	2.62	0.78	มาก
11	การกระตุ้นให้ครูจัดกิจกรรม เสริม หลักสูตรที่น่าสนใจแก่ผู้เรียนอย่าง สม่ำเสมอ	2.51	0.74	มาก
12	การจัด เวลาพิเศษให้กับนักเรียนที่มีปัญหา ในการอ่าน	2.41	0.82	น้อย
13	การสอนซ่อม เสริมกับนักเรียนที่เรียนไม่ทัน เพื่อน	2.60	0.73	มาก
14	การฝึกฝนและส่งเสริมให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น เช่น ให้การบ้านกับ นักเรียนทำล่วงหน้า การตรวจงานด้วย ความถี่ถ้วนทุกครั้ง	2.78	0.69	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
15	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เช่น แบ่งกลุ่มให้นักเรียนได้อภิปราย แสดง ความคิดเห็นอย่างอิสระ จัดกิจกรรมการ แสดงละคร เพื่อให้นักเรียนฝึกความคิด สร้างสรรค์และการใช้คำถามช่วยส่งเสริม ให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล	2.82	0.69	มาก
16	การให้นักเรียนอ่านหนังสือที่สนุกสนาน และเล่าให้เพื่อนฟัง	2.68	0.69	มาก
17	การให้นักเรียนท้าวมาอ่านให้เพื่อนฟัง	2.67	0.71	มาก
18	การจัดหาหนังสือเพิ่มเติมให้เหมาะสม กับความสามารถและวัยของเด็ก	2.75	0.72	มาก
19	การประเมินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นระยะ ๆ	2.44	0.75	น้อย
	รวม	2.56	0.56	มาก

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
วิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
การนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่ามัธยฐาน เลขคณิต ปรากฏว่า ผู้บริหารหรือ
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยว
กับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก
ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมทักษะภาษาไทย ทางด้านการฟัง พูด
อ่าน เขียน เช่น พูดได้วาทิ ฟังปาฐกถา แข่งขันการอ่านทำนองเสนาะ ประกวดการเขียน

เรียงความ ฯลฯ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เช่น แบ่งกลุ่มให้นักเรียนได้อภิปราย แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จัดกิจกรรมการแสดงละคร เพื่อให้นักเรียนฝึกความคิดสร้างสรรค์ และการใช้คำถ้อยคำ ส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล การฝึกและส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น เช่น ให้การบ้านกับนักเรียนทำล่วงหน้า การตรวจงานด้วยความถี่ถ้วนทุกครั้ง

ส่วนข้อที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นระยะ ๆ การจัดเวลาพิเศษให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่าน และการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 11 คำขวัญ ทัศนคติและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การจัดปฐมนิเทศแก่ครูภาษาไทยที่บรรจุใหม่ หรือจัดครูพี่เลี้ยงคอยแนะนำงานด้านวิชาการ	2.41	0.83	น้อย
2	การจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร งานวิจัยทางการศึกษาและด้านการเรียนการสอนภาษาไทย มาไว้ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า	2.72	0.80	มาก
3	การพัฒนาตนเองให้เป็นครูที่มีความมั่นใจในตนเองโดยการเข้าร่วมประชุมหรือเข้ารับการอบรม สัมมนาหรือเข้าฟังการบรรยายเกี่ยวกับหลักสูตร จุดประสงค์ วิธีสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	2.72	0.76	มาก
4	การส่งเสริมให้ครูมีโอกาสไปดูงานวิชาการในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทย	2.57	0.81	มาก
5	การส่งเสริมให้ครูมีโอกาสลาศึกษาต่อในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทย	2.67	0.78	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
6	การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา	2.39	0.78	น้อย
7	การสนับสนุนให้ครูเป็นสมาชิกวารสารทางวิชาการหรือเป็นสมาชิกสมาคมที่เป็นประโยชน์ต่อการสอนภาษาไทย	2.45	0.79	น้อย
8	การจัดให้มีการประชุมทางวิชาการในหมวดวิชาอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน	2.58	0.82	มาก
9	การสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสรับผิดของงานวิชาการด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน	2.84	0.72	มาก
10	การสนับสนุนให้ครูแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ เช่น จัดตั้งแสดงความคิดเห็น ออกแบบสอบถาม ประชุม ฯลฯ	2.52	0.81	มาก
11	การจัดให้ครูได้มีโอกาสแสดงผลงานและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการ จัดป้ายนิเทศ ฯลฯ	2.74	0.76	มาก
12	การจัดอบรมครูในระหว่างฤดูร้อนหรือก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ครู และเพื่อวิทยาการสมัยใหม่อยู่เสมอ	2.31	0.85	น้อย
13	การนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงการสอนครั้งต่อไปทุกครั้ง	2.60	0.74	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
14	การศึกษาหาความรู้จากสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ฯลฯ	2.96	0.69	มาก
	รวม	2.61	0.56	มาก

จากตารางที่ 11 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่ามัธยฐาน เลขคณิต ปรากฏว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยด้านการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การศึกษาหาความรู้จากสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ฯลฯ การสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสรับผิดชอบงานวิชาการด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน และการจัดให้ครูได้มีโอกาสแสดงผลงานและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการ จัดป้ายนิเทศ ฯลฯ

ส่วนข้อที่ผู้บริหาร หรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย ด้านการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การสนับสนุนให้ครูเป็นสมาชิกวารสารทางวิชาการ หรือเป็นสมาชิกสมาคมที่เป็นประโยชน์ต่อการสอนภาษาไทย การจัดปฐมนิเทศแก่ครูภาษาไทยที่บรรจุใหม่ หรือจัดครูที่เลี้ยงคอยแนะนำงานด้านวิชาการ และการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย ในแต่ละด้านโดยส่วนรวม

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านหลักสูตร	2.45	0.53	น้อย
2	ด้านเนื้อหาและหนังสือเรียน	2.55	0.54	มาก
3	ด้านวิธีสอน	2.49	0.48	น้อย
4	ด้านสื่อการสอน	2.48	0.54	น้อย
5	ด้านการวัดและประเมินผล	2.68	0.50	มาก
6	ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.56	0.56	มาก
7	ด้านการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย	2.61	0.56	มาก

จากตารางที่ 12 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิตพบว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย ในด้านการวัดและประเมินผล ด้านการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านเนื้อหาและหนังสือเรียน อยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย เห็นว่ามีการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านหลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของมหาวิทยาลัยภาษาไทย
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ผู้วิจัยได้รวบรวมความถี่ของความคิดเห็นของผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
หัวหน้ามหาวิทยาลัยภาษาไทย และครูภาษาไทย เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม
การนิเทศภายใน จำนวน 143 ชุด จากแบบสอบถามจำนวน 368 ชุด มีใจความสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. ปัญหา

- 1.1 หลักสูตรมีเนื้อหาหนักเกินไป ซับซ้อน สับสน ไม่น่าสนใจและไม่สัมพันธ์
กับเวลา (42 คน)
- 1.2 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ โครงสร้าง เนื้อหาในหลักสูตรและ
ไม่ศึกษาหลักสูตรก่อนสอน (36 คน)
- 1.3 หลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
(30 คน)
- 1.4 ครูได้รับการนิเทศด้านหลักสูตรน้อย บางโรงเรียนไม่มีการนิเทศภายใน
มหาวิทยาลัย (24 คน)
- 1.5 ขาดเอกสาร หลักสูตร และคู่มือครู ตลอดทั้งหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ให้ครู
ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (18 คน)
- 1.6 ผู้บริหารและหัวหน้ามหาวิทยาลัยภาษาไทยไม่มีเวลานิเทศหลักสูตรแก่ครู
(9 คน)

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้แคบลง เพิ่มเวลาหรือคาบในการ
เรียนภาษาไทย (63 คน)
- 2.2 ครูภาษาไทยควรศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาไทยเพิ่มเติม
(40 คน)
- 2.3 ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อเพิ่มความรู้แก่ครูภาษาไทย
อยู่เสมอ (38 คน)

- 2.4 ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (29 คน)
- 2.5 ควรจัดหาเอกสาร หลักสูตร คู่มือครู เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างทั่วถึง (22 คน)
- 2.6 ควรจัดให้มีการนิเทศภายในหมวดวิชาภาษาไทย และติดตามผลการนิเทศทุกครั้ง (13 คน)

ด้านเนื้อหาและหนังสือเรียน

1. ปัญหา

- 1.1 เนื้อหามากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน (47 คน)
- 1.2 ขาดแคลนหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบนอกเวลา แบบฝึกหัดรายวิชา และเอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม (43 คน)
- 1.3 บางเนื้อหายากหรือง่ายเกินไป บางเรื่องไม่สัมพันธ์กับสภาพท้องถิ่นและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (31 คน)
- 1.4 เนื้อหาบางเรื่องไม่มีรายละเอียดในคู่มือครู ทำให้เสียเวลาในการค้นคว้าและสอนไม่ตรงหลักสูตร (25 คน)
- 1.5 ครูยึดหนังสือเรียนเป็นหลักในการสอน ไม่ได้ศึกษาคู่มือครู (20 คน)
- 1.6 เนื้อหาโบราณ ล้าสมัย นักเรียนและครูผู้สอนเกิดความเบื่อหน่าย (16 คน)
- 1.7 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา (14 คน)
- 1.8 เนื้อหาในหนังสือเรียนไม่ถูกต้อง การพิมพ์ การสะกดคำผิด รูปเล่มไม่น่าสนใจ (6 คน)

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาและแบบเรียนให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียนให้ทันสมัย และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (52 คน)
- 2.2 ควรจัดหาคู่มือครูในด้านเนื้อหา เอกสารต่าง ๆ และร่วมมือกันสร้างแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (48 คน)
- 2.3 ควรจัดการนิเทศด้านเนื้อหา จัดอบรมสัมมนา และจัดประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเนื้อหาอยู่เสมอ (40 คน)

- 2.4 จัดทางงบประมาณในการซื้อหนังสือเรียน ตำรา หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบไว้ในหมวดวิชาเพื่อครูและนักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (35 คน)
- 2.5 ควรจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและควบคุมเกี่ยวกับค่าน เนื้อหาแบบเรียน และการพิมพ์ให้ถูกต้องก่อนจำหน่าย เพื่อความถูกต้องของ เนื้อหาในหนังสือเรียน (7 คน)

ค่านวิธีสอน

1. ปัญหา
- 1.1 ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ยึดครู เป็นศูนย์กลาง นักเรียนมีส่วนร่วมน้อย ส่วนใหญ่ยังยึดคะแนน และนักเรียนเบื่อหน่ายไม่สนใจ (67 คน)
- 1.2 ครูขาดเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ขาดความกระตือรือร้น (53 คน)
- 1.3 เวลาเรียนมีน้อย นักเรียนไม่สามารถฝึกทักษะทางภาษาได้อย่างทั่วถึง (40 คน)
- 1.4 บุคลากร ครูภาษาไทยในโรงเรียนไม่เพียงพอ ต้องขอความร่วมมือครูสาขาอื่นมาช่วยสอน (31 คน)
- 1.5 ขาดวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญวิชาภาษาไทย มาให้คำแนะนำด้านต่าง ๆ แก่ครูภาษาไทย (24 คน)
- 1.6 ครูไม่ได้รับการส่งเสริมหรือการนิเทศค่านวิธีสอนและไม่มีโอกาส เข้ารับการอบรมค่านวิธีสอนภาษาไทย (15 คน)
2. ข้อเสนอแนะ
- 2.1 ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา แลก เปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ เทคนิควิธีสอนภาษาไทยใหม่ ๆ อย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง (54 คน)
- 2.2 ควรจัดให้มีการสาธิตวิธีสอนภาษาไทย หรือจัดทัศนศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย (42 คน)
- 2.3 ควรมีแนวทางในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีคู่มือให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าและเลือกใช้ตามความเหมาะสม (36 คน)

- 2.4 ควรจัดให้มีการนิเทศภายในมหาวิทยาลัยภาษาไทย เข้า เข้มข้น เรียนและ
สังเกตการสอน เพื่อให้คำแนะนำแก่ครู ตลอดจนมีการตรวจบันทึกแผนการสอน
ของครูภาษาไทย (25 คน)
- 2.5 เชิญวิทยากรผู้มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในด้านการสอนมาให้
คำแนะนำ เทคนิคและสาธิตการสอนภาษาไทยที่น่าสนใจ (13 คน)

ค่านี้อการสอน

1. ปัญหา

- 1.1 อุปกรณ์และสื่อการสอนมีน้อย ไม่เพียงพอความต้องการ ไม่ทันสมัย
ราคาแพง (64 คน)
- 1.2 ครูขาดทักษะในการใช้และผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย (55 คน)
- 1.3 ครูไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน ยึดหนังสือเรียนเพื่อความสะดวกใน
การเรียนการสอนเป็นสำคัญ (48 คน)
- 1.4 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์การสอน และสถานที่เก็บอุปกรณ์ให้อยู่
ในสภาพดี (36 คน)
- 1.5 ครูไม่มีเวลาในการใช้และผลิตสื่อการสอน (27 คน)
- 1.6 ครูไม่ทราบแหล่งผลิตสื่อหรือทราบสถานที่ติดต่อขอยืมสื่อการสอนแต่อยู่
ห่างไกล ต้องใช้เวลามาก และเคลื่อนย้ายลำบาก (19 คน)
- 1.7 นักเรียนส่วนมากยากจน ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์และมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ
การสอน (7 คน)

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการจัดหาซื้อสื่ออุปกรณ์การสอน
ให้เพียงพอ (53 คน)
- 2.2 ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและวิธีการใช้สื่อการสอน
แก่ครูผู้สอน (46 คน)
- 2.3 ควรมีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนโดยใช้สิ่งของที่หาง่ายในท้องถิ่น
แล้วนำมาประกวดกัน เพื่อกระตุ้นให้ครูกระตือรือร้นและเห็นความสำคัญ
ของสื่อการสอน (32 คน)

- 2.4 ควรจัดศูนย์บริการสื่อการสอน เพื่อให้ครูยืมและใช้ได้สะดวกรวดเร็ว เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน (21 คน)
- 2.5 แนะนำแหล่งผลิตสื่อการสอนหรือรวบรวมวิธีการผลิตสื่อการสอนง่าย ๆ แจกให้ครู (15 คน)
- 2.6 ควรมีมาตรฐานในการติดตามผลการฝึกอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อการสอนทุกครั้ง (6 คน)

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. ปัญหา

- 1.1 ครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะมีเวลาน้อยและครูมีงานพิเศษมาก (57 คน)
- 1.2 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่มีการปรึกษาหารือให้เป็นแนวเดียวกัน ค้างคนต่างจัด (45 คน)
- 1.3 นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะไม่มีผลต่อคะแนน (33 คน)
- 1.4 ผู้บริหารไม่สนับสนุน และขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (26 คน)
- 1.5 ขาดครูภาษาไทยที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยตรง (18 คน)
- 1.6 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและฝ่ายวิชาการไม่ติดตามผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างจริงจัง เช่น กิจกรรมการสอนซ่อมเสริมล้มเหลว (10 คน)

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและสนับสนุนให้งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเพียงพอ (43 คน)
- 2.2 ควรมีการจัดการนิเทศ อบรม สัมมนา และเชิญวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่ครูภาษาไทย (38 คน)
- 2.3 ควรลดชั่วโมงสอนและหน้าที่พิเศษของครูภาษาไทย เพื่อให้มีเวลาในการจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตร (25 คน)

- 2.4 ควรจัดนิทรรศการทางวิชาการ จัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ และจัดหาหนังสือคู่มือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย (19 คน)
- 2.5 ควรให้ผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อวางแผนจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมได้มากขึ้น (8 คน)

ด้านการวัดและประเมินผล

1. ปัญหา

- 1.1 จุดประสงค์มาก ครูไม่สามารถวัดผลตามจุดประสงค์ได้ (49 คน)
- 1.2 การวัดผลขึ้นกับครูผู้สอน จึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (36 คน)
- 1.3 ไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ ไม่มีข้อสอบที่มาตรฐาน (28 คน)
- 1.4 ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการวัดผลประเมินผลและการออกข้อสอบ ให้ตรงตามจุดประสงค์ (23 คน)
- 1.5 นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวัดผล เพราะสามารถสอยแก้ตัวได้ (18 คน)
- 1.6 ขาดหนังสือ คำรา เอกสารต่าง ๆ ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการวัด และประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (12 คน)

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.2 ควรจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และการออกข้อสอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตการศึกษา และระดับประเทศ (46 คน)
- 2.2 ควรรวมจุดประสงค์ย่อยที่ซ้ำซ้อนหรือคล้ายกันให้เป็นจุดประสงค์เดียวกัน (37 คน)
- 2.3 ควรจัดตั้งคลังข้อสอบที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้ครูในโรงเรียนได้ยืมใช้โดยง่าย (26 คน)

- 2.4 ควรมีการนิเทศแนะนำวิธีการออกข้อสอบ และติดตามผลเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์ (14 คน)
- 2.5 ควรจัดทำเอกสารคู่มือการประเมินผลแก่ครูอย่างทั่วถึง (9 คน)

ค้ำจุนการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย

1. ปัญหา

- 1.1 ครูขาดการส่งเสริมและสนับสนุนในการเข้ารับการอบรมทางวิชาการ (49 คน)
- 1.2 ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการนิเทศเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย ภายในหมวดวิชา (42 คน)
- 1.3 ขาดเอกสารทางวิชาการ ตำรา และงานวิจัยใหม่ ๆ ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (36 คน)
- 1.4 ขาดงบประมาณในการจัดอบรมสัมมนา บางโรงเรียนไม่มีการจัดอบรมสัมมนา (24 คน)
- 1.5 ครูผู้สอนบางคนไม่กระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เทคนิควิธีการทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติม (16 คน)
- 1.6 ครูขาดโอกาสในการศึกษาต่อ (11 คน)

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนาทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพครูภาษาไทย อย่างน้อยปีละครั้ง (51 คน)
- 2.2 ควรจัดทำวารสาร เอกสาร ตำรา งานวิจัยใหม่ ๆ มาไว้ในหมวดวิชา เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ (43 คน)
- 2.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูภาษาไทยได้มีโอกาสศึกษาต่อ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ (34 คน)
- 2.4 เชิญวิทยากรหรือผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการสอนมาสาธิตการสอน แนะนำเทคนิควิธีการสอน เพื่อครูนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น (28 คน)

- 2.5 ควรจัดให้มีห้องสมุดของมหาวิทยาลัยภาษาไทย และจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออย่างเพียงพอ (21 คน)
- 2.6 ควรจัดให้มีการนิเทศภายในมหาวิทยาลัยภาษาไทย นำปัญหาและข้อบกพร่องที่พบเห็นมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (14 คน)

การนำเสนอโครงการ

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมานำเสนอโครงการมีขั้นตอนดังนี้

1. นำผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถามมานำเสนอโครงการ โดยถือเกณฑ์ว่า หากกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยค้ำคามีการจัดน้อย ($\bar{X} = 2.50$) ก็จะนำไปนำเสนอโครงการ ซึ่งเมื่อจัดลำดับค่ามัธยัมเลขคณิต จากน้อยไปหามากตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในแต่ละค้ำค้ำดังนี้

หลักสูตร	($\bar{X} = 2.45$)
สื่อการสอน	($\bar{X} = 2.48$)
วิธีสอน	($\bar{X} = 2.49$)
เนื้อหาและหนังสือเรียน	($\bar{X} = 2.55$)
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	($\bar{X} = 2.56$)
การส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย	($\bar{X} = 2.61$)
การวัดและประเมินผล	($\bar{X} = 2.68$)

จากผลการวิเคราะห์นี้ปรากฏว่า ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยว่า ในค้ำค้ำหลักสูตร ค้ำค้ำสื่อการสอน และค้ำค้ำวิธีสอน มีการจัดน้อย ส่วนค้ำค้ำเนื้อหาและหนังสือเรียน ค้ำค้ำกิจกรรมเสริมหลักสูตร ค้ำค้ำการส่งเสริมสมรรถภาพทางวิชาการของครูภาษาไทย และค้ำค้ำการวัดและประเมินผล มีการจัดมาก

ในการนำเสนอโครงการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยนำผลการวิจัยค้ำค้ำที่มีการจัดน้อย ($\bar{X} < 2.50$) ลงมาเท่านั้น มานำเสนอเป็นโครงการย่อย ๆ ประกอบอยู่ในโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. นำโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ฉบับร่างที่นำเสนอเป็นโครงการ (ดังปรากฏในภาคผนวก จ หน้า 242) ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ประเมินผลและเสนอแนะ ซึ่งได้สรุปดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าความถี่ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศ
ภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

รายการ	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	จำนวน
1. ชื่อโครงการ	6	0
2. ลักษณะโครงการ	6	0
3. หลักการและเหตุผล	6	0
4. วัตถุประสงค์	6	0
5. เป้าหมาย	6	0
6. สถานที่ดำเนินการ	5	1
7. ระยะเวลาดำเนินการ	5	1
8. วิธีดำเนินการ	6	0
9. เนื้อหาสาระ	6	0
10. กิจกรรมการนิเทศ	6	0
11. งบประมาณ	6	0
12. ผู้รับผิดชอบโครงการ	5	1
13. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6	0
14. การประเมินผล	6	0
15. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6	0

จากตารางที่ 13 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินโครงการเห็นด้วย 12 รายการ และ
ไม่เห็นด้วย 3 รายการ จากทั้งหมด 15 รายการ กับโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศ
ภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากการตรวจและประเมินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อโครงการ ลักษณะโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการนิเทศ งบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประเมินผล และผลที่คาดว่าจะได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนมากเห็นว่าจัดทำได้เหมาะสม สำหรับด้านสถานที่ดำเนินการ ระยะเวลา ดำเนินการ ผู้รับผิดชอบโครงการ และอื่น ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1. สถานที่ดำเนินการ

1.1 ห้องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ควรเปลี่ยนเป็นศูนย์ภาษาไทยของแต่ละจังหวัด เพราะสำนักงานกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษา ทุกจังหวัดยังไม่มีห้องศูนย์วิชาการ

1.2 หอประชุม เขตการศึกษา ควรเปลี่ยนเป็นห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา

1.3 ห้องเรียน ควรเปลี่ยนเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. ระยะเวลาดำเนินการ

2.1 ควรปรับระยะเวลาในตารางการอบรม เริ่มจาก 09.00 น. เป็น 08.30 น.

2.2 ควรเพิ่มระยะเวลาในตารางการอบรม เช่น โครงการย่อยที่ 1 ควรเป็น 4 - 5 วัน เพื่อสามารถปฏิบัติได้จริง

3. วิธีดำเนินการ การเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

3.1 ปฏิบัติในระดับกลุ่มโรงเรียน ควรเสนออนุมัติโครงการต่อประธานกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน

3.2 ปฏิบัติในระดับเขตการศึกษา ควรเสนอต่อหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา โดยไม่ระบุว่าเป็นเขต 11 เพราะเหตุว่าชื่อโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ได้ระบุว่าเป็นเขต 11 และเพื่อสะดวกต่อการนำไปปรับปรุงใช้ในเขตการศึกษาอื่น ๆ

4. เนื้อหาสาระ

4.1 ควรเพิ่มเนื้อหาในตารางกำหนดการอบรม เพื่อให้สอดคล้องและปฏิบัติตามได้ เช่น โครงการย่อยที่ 1 ควรเพิ่มหลักการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการสอนภาษาไทย ก่อนที่จะมีการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย

4.2 ควรเพิ่มชื่อภาษาอังกฤษ ในวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ด้วย

5. ผู้รับผิดชอบโครงการ ควรบอกให้ชัดเจนว่า ใครเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ คำว่า "คณะกรรมการดำเนินงาน" กว้างไป

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีหลายหน่วยงาน ควรเรียงลำดับแยกเป็นข้อย่อย

7. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นอกจากการปรับข้อความ การใช้ภาษาให้กระชับ การสะกดคำ และการแก้คำผิดแล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนมากเห็นว่าจัดทำโครงการได้ดี เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครู พัฒนากระบวนการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนเป็นอย่างดี และเสนอแนะว่าควรได้มีการส่งเสริมให้นำไปปฏิบัติจริงในโรงเรียนเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคุณค่า และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๘. ผู้วิจัยแก้ไขโครงการตามผลการประเมินโครงการ และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำเสนอโครงการต่อไป

โครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

หลักการและเหตุผล

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่ใช้ติดต่อสื่อสารและแสวงหาความรู้ที่คนไทยทุกคนต้องเรียนรู้ เข้าใจ และสามารถเข้าใจสื่อความหมายกันได้ วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่ง ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย (2523: 3) ได้กล่าวไว้และสรุปได้ว่า ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการศึกษาและแสวงหาความรู้ในสรรพวิทยาการสาขาต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพทุกสาขา ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาสูง เมื่อใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อความรู้ความคิดได้ดี ก็จะประสบความสำเร็จในชีวิต มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคม ดังนั้น ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยต้องเป็นผู้ที่มีความรักในการสอนภาษาไทย และเป็นผู้ไม่หาความรู้ ดังที่ บ.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523: 94) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาของตนเองมีความยากในตัวเองอีกข้อหนึ่งคือ นักเรียนไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียน ครูที่สอนภาษาจึงต้องเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมดี มีศิลปะ มีกลวิธีแยบยลในการสอนยิ่งกว่าวิชาอื่น ๆ แต่ในปัจจุบันได้มีผู้วิจัยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่ง ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2525: 377 - 378) ได้กล่าวถึงปัญหาของครูภาษาไทยไว้ว่า ในกระบวนการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ครูเป็นผู้ซึ่งมีความสำคัญที่สุด โดยเฉพาะในสภาพการศึกษาวิชาภาษาไทยที่ครูยังเป็นผู้กำหนดแนวทางและกิจกรรมต่าง ๆ ของการศึกษาอยู่อย่างมากและสม่ำเสมอ ปัญหาที่สำคัญของครูผู้สอนภาษาไทยคือ ขาดความรู้ ขาดความกระตือรือร้น ขาดความตระหนักสำนึกในการดำเนินการสอนอย่างมีคุณภาพและขาดกำลังใจ การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525: 4) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการนิเทศไว้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ เป็นหัวใจหรืองานหลักที่จะจัดให้มีขึ้นในการศึกษา งานนิเทศจะสำเร็จได้ก็ด้วยการจัดกิจกรรมในการนิเทศให้เป็นระเบียบถูกต้องตามโปรแกรม

ครูภาษาไทยจึงควรได้รับการนิเทศการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อช่วยให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ มีความสามารถ ความชำนาญและความ

ก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี พร้อมทั้งช่วยให้ครูภาษาไทยมีโอกาสที่จะก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีขวัญและกำลังใจในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ครูภาษาไทย และผู้สนใจว่าโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนของตน
2. เพื่อให้ครูภาษาไทยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

เนื้อหาสาระ

1. การวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. การสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการสอน
3. การจัดนิทรรศการสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
4. การพัฒนาเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย
5. การสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย

กิจกรรมการนิเทศ

1. การวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - 1.1 วิทยาการบรรยายถึงความจำเป็นที่ครูภาษาไทยจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย โดยทั่ว ๆ ไป รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร ขอบข่าย และเนื้อหาวิชาภาษาไทย

- 1.2 แบ่งกลุ่มครูภาษาไทยตามระดับชั้นที่สอน รวบรวมเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอน และรวบรวมปัญหาที่พบ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
 - 1.3 วิทยากรบรรยาย เรื่อง หลักการวิเคราะห์และการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย
 - 1.4 ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย และแนวทางแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ
 - 1.5 ร่วมกันจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยการแบ่งกลุ่มย่อยตามระดับชั้นที่สอน
2. การสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการสอน
 - 2.1 วิทยากรบรรยายพิเศษ เรื่อง ความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อการสอน
 - 2.2 วิทยากรบรรยาย เรื่องวิธีการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน
 - 2.3 แบ่งกลุ่มตามระดับชั้นที่สอน ระดมสมองรวบรวมและเสนอชื่อสื่อการสอนที่แปลกใหม่ ประหยัด และใช้ในการสอนตามจุดประสงค์ได้
 - 2.4 แต่ละกลุ่ม เสนอผลงานและอภิปรายสื่อที่ควรจะทำเป็นอันดับแรก
 - 2.5 วิทยากรแนะนำสื่อการสอนและสาธิตการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทย
 - 2.6 วิทยากรสาธิตการผลิตสื่อการสอนลักษณะต่าง ๆ
 - 2.7 แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการผลิตสื่อการสอนลักษณะต่าง ๆ ตามอุปกรณ์ตัวอย่างและใบงาน
 - 2.8 ตัวแทนแต่ละกลุ่ม เสนอผลงาน สาธิตการใช้สื่อที่ผลิต
 - 2.9 ร่วมกันสรุปปัญหา อุปสรรค และประโยชน์ที่จะได้รับ
 3. การจัดนิทรรศการสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
 - 3.1 วิทยากรอภิปรายบนเวที เรื่อง "สื่อการสอนภาษาไทยที่ควรรู้จัก"
 - 3.2 แข่งขันการผลิตสื่อการสอนของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ
 - 3.3 แข่งขันตอบปัญหานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 3.4 การแสดงหุ่นกระบอก และการแสดงหุ่นคนเรื่อง "พระอภัยมณี"

- 3.5 สาธิตการผลิตหุ่นมือและการ เล่านิทานประกอบ
 - 3.6 การได้วาทีของนักเรียน เรื่อง "สอนโดยใช้สื่อดีกว่าสอนโดยการบรรยาย"
 - 3.7 การแสดงละครสั้น
 - 3.8 ประกวดการ เขียนคำขวัญเกี่ยวกับความสำคัญของวิชาภาษาไทย
 - 3.9 ประกวดวาดภาพตามจินตนาการจาก เรื่องที่กำหนดให้
 - 3.10 การประกวดอ่านทำนองเสนาะ
 - 3.11 การแสดงเพลงพื้นเมือง เพลง เกี่ยวข้าว
 - 3.12 การแข่งขันได้กลอนสดของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ
 - 3.13 การแสดงดนตรีไทย ดนตรีสากล ขับร้องเพลงจากวรรณคดี
 - 3.14 การบรรยาย เรื่อง "เทคนิคการใช้สื่อการสอน"
 - 3.15 สาธิตการผลิตสื่อการสอนอย่างง่ายและฝึกปฏิบัติ
 - 3.16 ฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับนวัตกรรมสื่อการสอน
 - 3.17 การจำหน่ายหนังสือ และสื่อการสอนต่าง ๆ
4. การพัฒนาเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย
 - 4.1 วิทยากรแนะนำความเป็นมาและความสำคัญของการจัดอบรมสัมมนา
 - 4.2 ระดมสมอง เขียนวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่ครูรู้จักและเคยผ่านมา
 - 4.3 แบ่งกลุ่มย่อยแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการสอนว่าครูนิยมใช้วิธีสอนแบบใดมากที่สุด
 - 4.4 วิทยากรสรุปวิธีสอนแบบต่าง ๆ การเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมาย
 - 4.5 วิทยากรบรรยายและสาธิตวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
 - 4.6 แบ่งกลุ่มย่อย เลือกสาธิตวิธีสอนแบบต่าง ๆ กลุ่มละ 1 วิธี
 - 4.7 ร่วมกันสรุปบททวนการสอนแบบต่าง ๆ อภิปราย ชี้แจงปัญหา
 5. การสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย
 - 5.1 ศึกษาธิการ เขตจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความสามารถของครูที่ได้รับการเสนอชื่อ
 - 5.2 ส่งหนังสือราชการพร้อมหลักเกณฑ์ที่จะสรรหาครูแม่แบบวิชาภาษาไทยถึงผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน

- 5.3 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยคัดเลือกครูแม่แบบส่งชื่อไปยังหน่วยศึกษานิเทศก์
- 5.4 กลุ่มโรงเรียนคัดเลือกหัวหน้าหมวดวิชาในกลุ่มเพื่อส่งมายังคณะกรรมการ
- 5.5 คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ที่จะไปตรวจสอบความสามารถของครูที่ส่งชื่อมา
- 5.6 ประกาศชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและมอบเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ
- 5.7 ติดตามผลครูแม่แบบในการพัฒนาคุณภาพตัวเองเป็นระยะ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. ปฏิบัติในระดับโรงเรียน
 - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
 - 1.2 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
2. ปฏิบัติในระดับกลุ่มโรงเรียน
 - 2.1 ประธานกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
 - 2.2 หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
3. ปฏิบัติในระดับ เขตการศึกษา
 - 3.1 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา
 - 3.2 ศึกษาธิการภาควิชาภาษาไทย

วิทยากร

เชิญวิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
2. หน่วยศึกษานิเทศก์
3. บุคลากรจากวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย
4. ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความชำนาญในด้านการสอนและการผลิตสื่อการสอน
5. บุคลากรจากหน่วยงานหรือสถาบันอื่น ๆ

การดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้คือ

1. การเตรียมงาน

1.1 จัดทำโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยละเอียด เพื่อขออนุมัติจากฝ่ายบริหาร

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

1.3 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อชี้แจงขอบข่ายการดำเนินงาน หน้าที่
รับผิดชอบ วิธีการจัดกิจกรรม แบ่งเนื้อหาและเวลาให้เหมาะสมสอดคล้องกัน

1.4 กำหนดแต่งตั้งวิทยากรในท้องถิ่น หรือจากสถาบันต่าง ๆ ที่มีความรู้ความ
สามารถเฉพาะด้าน ออกหนังสือเชิญพร้อมทั้งแจ้งเรื่อง วัน เวลา สถานที่

1.5 แจ้งโครงการให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง
อื่น ๆ ทราบเกี่ยวกับเรื่องที่ประชุม หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สถานที่ดำเนินการ ระยะเวลา
ที่ดำเนินการ ตารางกำหนดการและวิทยากร ผู้ดำเนินการ และรายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็น
ต้องแจ้งให้ทราบ

1.6 เตรียมงบประมาณและวางแผนการใช้เงิน

1.7 เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น สถานที่ พาหนะ งบประมาณ
อาหารและเครื่องดื่ม สื่อการเรียนหรืออุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา เอกสารการประชุม

2. การดำเนินการ

2.1 การจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวด
วิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กำหนดจัดกิจกรรมออกเป็นโครงการย่อย 5 โครงการคือ

โครงการย่อยที่ 1 โครงการวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทย
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 2 โครงการสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการสอน

โครงการย่อยที่ 3 โครงการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน
ภาษาไทย

โครงการย่อยที่ 4 โครงการพัฒนาเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย

โครงการย่อยที่ 5 โครงการสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย

2.2 แนวการดำเนินการจัดมีดังนี้

- 2.2.1 จัดกิจกรรมการประชุมอบรมโดยผู้เข้าร่วมประชุมอบรมทั้งหมดทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น อภิปราย ชักถาม ตอบคำถาม ฯลฯ
- 2.2.2 การจัดกิจกรรมแบบกลุ่มย่อย
- 2.2.3 การใช้เทคนิคต่าง ๆ ทั้งการสาธิต อภิปราย บรรยาย การระดมสมอง ฯลฯ
- 2.2.4 หลังจากการประชุมอบรมทุกโครงการจะมีการสรุปและประเมินผล โดยคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้รับผิดชอบ

สถานที่

อาจกำหนดใช้โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง หรือตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินการจะเห็นสมควร โดยคำนึงถึง สภาพท้องประชุมอบรมเหมาะสม การคมนาคมสะดวก บรรยากาศและสภาพแวดล้อมดี

เวลา

ในช่วงปิดภาคเรียนของแต่ละภาค ภาคต้นประมาณต้นเดือนตุลาคม ถึงต้นเดือนพฤศจิกายน ภาคปลายประมาณเดือนเมษายน ถึงเดือนพฤษภาคม และจัดนิทรรศการในช่วงเปิดภาคเรียน ระยะเวลาครั้งละประมาณ 1 - 3 วัน และอาจปรับโครงการได้ตามความเหมาะสม

งบประมาณ

ใช้งบประมาณของหน่วยงานที่ดำเนินการจัดโครงการ งบประมาณประจำปี เงินบำรุงการศึกษา ดังมีรายจ่ายดังนี้

1. ค่าใช้สอย
2. ค่าตอบแทน
3. ค่าวัสดุ

การประเมินผล

1. จากแบบสอบถามใบประเมินผลการอบรมสัมมนาทุกครั้ง

2. จากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การอภิปรายซักถามปัญหา
3. จากการติดตามผลการปฏิบัติงานการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย นำโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนของตน
2. ครูภาษาไทยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
3. ครูภาษาไทยมีสมรรถภาพการสอนยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น ให้ความสนใจ และสนุกสนานกับการเรียนวิชาภาษาไทย

โครงการย่อยที่ 1

ชื่อโครงการ การวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ลักษณะโครงการ ประชุมอบรม เชิงปฏิบัติการ

หลักการและเหตุผล

หลักสูตร เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพและได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาก่อนทำแผนการสอนหรือเตรียมการสอน แต่ในสภาพปัจจุบัน หลักสูตรวิชาภาษาไทย ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ครูผู้สอนประสบปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง ตลอดจนเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งมีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และการที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ประสบความสำเร็จ หรือบรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้นั้น ครูผู้สอนนั้นมีความสำคัญต่อการนำหลักสูตรไปใช้อย่างยิ่ง ดังที่ สุจริต เพียรชอบ (2526 : 25 - 26) ได้กล่าวไว้ว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนเป็นผู้ที่ทำให้หลักสูตรบังเกิดผล แม้หลักสูตรจะดีเลิศลอยปานใด หากครูผู้สอนไม่เข้าใจจุดมุ่งหมาย แนวความคิด และเนื้อหาในหลักสูตรอย่างถ่องแท้แล้ว หลักสูตรจะไม่มีวันบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูภาษาไทยควรจะได้รับความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรและเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมาย หลักการและโครงสร้างของหลักสูตรโดยแจ่มแจ้ง เพื่อที่จะนำความรู้ความเข้าใจมาดำเนินการสอนตามหลักสูตรและได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และจากผลการวิจัยการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยด้านหลักสูตร มีการจัดน้อย ทั้งที่หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาในการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยมาใช้ โครงการวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้ผลดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทย มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก

2. เพื่อให้ครูภาษาไทยสามารถวิเคราะห์ วางแผนการสอนวิชาภาษาไทยได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
3. เพื่อให้ครูภาษาไทยนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

เป้าหมาย

- ด้านปริมาณ ครูภาษาไทยทุกคนในกลุ่มโรงเรียน วิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทย ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกได้
- ด้านคุณภาพ
1. ครูภาษาไทยมีความเข้าใจหลักสูตรวิชาภาษาไทย สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 2. การวิเคราะห์หลักสูตร ช่วยให้วางแผนการสอนได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และจัดให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์ภาษาไทยของแต่ละจังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ

3 วัน

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมปรึกษาหารือจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเตรียมการดำเนินงานตามโครงการ
2. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติต่อประธานกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
3. แต่งตั้งคณะกรรมการแม่ข่ายที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย
4. ติดต่อวิทยากรให้ความรู้
5. จัดเตรียมเอกสารประกอบการบรรยายและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอบรม
6. แจ้งโครงการให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบรายละเอียด

ของโครงการ

7. ดำเนินการประชุม
8. ประเมินผลโครงการ
9. ติดตามผล และเสนอแนะให้ความช่วยเหลือ

เนื้อหาสาระ มีทั้งหมด 4 ตอนคือ

1. หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ฉบับใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร

1.1 จุดประสงค์

1.1.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักภาษา

1.1.2 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัย

1.1.3 เพื่อให้สามารถฟังและอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ

1.1.4 เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน

และมีรสนิยมในการเลือกอ่านหนังสือ

1.1.5 เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติและเป็นปัจจัยในการสร้างเสริมเอกภาพของชาติ

1.1.6 เพื่อให้เห็นคุณค่าของวรรณคดี และงานประพันธ์ที่ใช้ภาษาอย่างมีรสนิยมในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมของชาติ

1.1.7 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

1.2 วิชาบังคับแกน

1.2.1 ท 101 ภาษาไทย 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

1.2.2 ท 102 ภาษาไทย 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยฟังคำอธิบาย คำบรรยาย เรื่องเล่า นิทาน ข่าว บทความ พูดสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เล่าเรื่อง รายงาน ชี้แจงเหตุผล อธิบาย ความต้องการ อ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง อ่านหนังสือ หรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้ง บันเทิงคดี และสารคดี ท่องจำบทประพันธ์ที่ชอบ เขียนคัดลอกข้อความ เขียนตามคำบอก จด บันทึกรายการ ความย่อความ ขยายความ เขียนจดหมาย กรอกแบบฟอร์ม แต่งคำประพันธ์ และศึกษาหลักภาษาเกี่ยวกับเสียงในภาษาไทย อักษรไทย และหลักการเขียนตัวอักษร การจำแนก คำในภาษาไทย การใช้ประโยคสื่อสาร หลักการอ่านออกเสียง การใช้พจนานุกรม เพื่อให้

สามารถจับใจความสำคัญ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นตีความ แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสิ่งที่ได้อ่านและฟัง พูดและเขียนได้ถูกต้องชัดเจนตรงตามจุดประสงค์ เลือกอ่านหนังสือได้ตรงตามความต้องการ และมีมารยาทในการใช้ภาษา

1.2.3 ท 203 ภาษาไทย 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

1.2.4 ท 402 ภาษาไทย 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยฟังคำบรรยาย โอวาท พระธรรมเทศนา การอภิปราย คำปราศรัย แถลงการณ์ การสนทนา ข่าว บทความ บทวิจารณ์ พูดแสดงความคิดเห็น บรรยาย เล่าเหตุการณ์ที่ประสบ พูดในที่ประชุม อ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดี ท่องจำบทประพันธ์ที่ชอบ เขียนแสดงเหตุผล แสดงความคิดเห็น เขียนย่อความ เรียงความ จดหมาย ประกาศ แต่งคำประพันธ์ และศึกษาหลักภาษาเกี่ยวกับคำและหน้าที่ของคำ การแยกส่วนของประโยค การขยายส่วนต่าง ๆ ของประโยค ราชศัพท์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญ และใจความสำคัญรอง บอกเจตนาของผู้ส่งสาร และวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่ได้อ่านและฟัง พูดและเขียนได้ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมตรงตามจุดประสงค์ เลือกอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการบันเทิง และมีมารยาทในการใช้ภาษา

1.2.5 ท 305 ภาษาไทย 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

1.2.6 ท 306 ภาษาไทย 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยฟังข้อความและเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว พูด อธิบาย พูดในที่ประชุม พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดอภิปราย อ่านออกเสียง

ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง อ่านวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ท่องจำบทประพันธ์ที่ชอบ เขียน รายงาน เล่าเรื่องเรียงความ ย่อความ จดหมายติดต่อกิจธุระ จดหมายเปิดผนึกผ่านสื่อมวลชน โทรเลข ประกาศ คำเชิญชวน ถอดความจากคำประพันธ์ แต่งบทประพันธ์ และศึกษา หลักภาษาเกี่ยวกับคำและกลุ่มคำ แบบสร้างของคำ ประโยคที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น การสังเกตลักษณะ ของคำที่เป็นคำไทย เดิมกับคำที่มาจากภาษาอื่น ราชศัพท์ การเขียนตัวสะกดให้ถูกต้อง เพื่อให้ สามารถอ่านและฟังอย่างมีวิจารณญาณ แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ วิเคราะห์ วิจัย เรื่อง ที่อ่านที่ฟังได้อย่างมีเหตุผล พูดและเขียนได้ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์ สามารถแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ทั้งการพูดและการเขียน ติดตามอ่านและฟังสิ่งที่เป็นประโยชน์ อยู่ตลอดเวลา และมีมารยาทในการใช้ภาษา

1.3 วิชาเลือกเสรี

1.3.1 ท 011 เสริมทักษะภาษา 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยเรียน
จุดประสงค์

เพื่อเสริมทักษะการใช้ภาษา

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียนเพิ่มเติมโดยเน้นการจัดกิจกรรม เพื่อให้ สามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วยิ่งขึ้น

1.3.2 ท 021 การอ่านและพิจารณาหนังสือ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียน

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็น เชิงวิจารณ์เกี่ยวกับหนังสือที่เลือก อ่านได้ตามควรแก่วัย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการพิจารณาหนังสือ และอ่านหนังสือซึ่งเป็นที่นิยมหรือที่ ควรอ่าน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการพิจารณาหนังสือ สามารถแสดงความคิดเห็น เชิง วิจารณ์เกี่ยวกับหนังสือที่เลือกอ่าน และ เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน

1.3.3 ท 022 การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เกี่ยวกับงานประพันธ์ได้อย่างมีหลักเกณฑ์ตามควรแก่วัย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการวิจารณ์เบื้องต้นโดยวิเคราะห์งานประพันธ์ที่กำหนดในด้านรูปแบบ โครงสร้าง ลักษณะของตัวละคร การใช้ถ้อยคำสำนวน และวิธีเสนอเรื่อง และฝึกแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในหลักการวิจารณ์ และสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เกี่ยวกับงานประพันธ์ได้

1.3.4 ท 031 นิทานพื้นบ้าน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษานิทาน นิยาย หรือตำนานพื้นบ้านที่มีในท้องถิ่นของคนหรือท้องถิ่นอื่น โดยให้ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ส่วนภาษา และแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยม ความเป็นอยู่ และขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน

1.3.5 ท 041 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อกิจธุระต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการใช้ภาษาในการติดต่อกิจธุระที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน กิจธุระเกี่ยวกับงานอาชีพและกิจธุระเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่พลเมือง เพื่อให้สามารถใช้ภาษาติดต่อกิจธุระ

ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเห็นความสำคัญของภาษาที่ใช้ในการติดต่อกิจธุระ

1.3.6 ท 042 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถพูดและ เขียน เชิงสร้างสรรค์ได้ตามควรแก่วัย

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกพูดในโอกาสต่าง ๆ และฝึกเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง โดยเลือกใช้โวหารได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถพูดและเขียนได้อย่างมีศิลปะ

1.3.7 ท 051 หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา และหลักความนิยม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการใช้ภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับรูปลักษณะ ของคำไทยชนิดต่าง ๆ กลุ่มคำและหน้าที่ของกลุ่มคำ การใช้คำ ส่วนวน และภาชิต ความสัมพันธ์ ของคำต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในประโยค ประโยครูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเรียบเรียงข้อความทั้ง ในการพูดและการเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและหลักความนิยม

หมายเหตุ

รายวิชาเลือกเสรี ท 011 และ ท 021 ควรเลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา ท 022 ท 031 ท 042 และ ท 051 ควรเลือกเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยกเว้น ในกรณีที่นักเรียนมีความสามารถพิเศษจะ เลือกเรียนรายวิชาดังกล่าวในชั้นใดนอกจากที่กล่าวแล้วก็ได้

2. หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ฉบับใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร

2.1 จุดประสงค์

- 2.1.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร
- 2.1.2 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.1.3 เพื่อให้สามารถฟังและอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ
- 2.1.4 เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และมีรสนิยมในการเลือกอ่านหนังสือ
- 2.1.5 เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติและมีความภาคภูมิใจในภาษาไทย
- 2.1.6 เพื่อให้ตระหนักในคุณค่าของวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน
- 2.1.7 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

2.2 วิชาบังคับแกน

- 2.2.1 ท 401 ภาษาไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
- 2.2.2 ท 402 ภาษาไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการใช้ภาษา

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยฟังการเสนอเรื่องในรูปแบบต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ความเพลิดเพลินและข่าวสารทั้งในส่วนที่เป็นการฟังจากบุคคลและจากสื่อ พูดระหว่างบุคคลและพูดในกลุ่มทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ อ่านงานเขียนบันเทิงคดีและสารคดีที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง เขียนในลักษณะการบรรยายหรือสรุปความในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างรวดเร็วและคล่องแคล่วในการจับใจความสำคัญ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ตีความแสดงออกได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับรู้ สามารถใช้ภาษาได้อย่างสุภาพเหมาะสมกับสภาพการณ์ เห็นคุณค่าและความงามของภาษา

- 2.2.3 ท 503 ภาษาไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
- 2.2.4 ท 504 ภาษาไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอย่างมีวิจารณญาณ

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาซับซ้อนขึ้น โดยเน้นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และการใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และกะทัดรัด เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในเชิงวิจารณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล มีประสิทธิภาพ สุภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ เห็นคุณค่าและความงามของภาษา

2.2.5 ท 605 ภาษาไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

2.2.6 ท 606 ภาษาไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยเน้นการใช้ภาษาที่กะทัดรัดและสละสลวย และการใช้ภาษาสื่อความคิด เพื่อให้สามารถเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับเนื้อหาและความคิด ใช้ภาษาได้อย่างสุภาพ เหมาะสมกับสภาพการณ์ เห็นคุณค่าและความงามของภาษา

2.3 วิชาเลือกเสรี

2.3.1 ท 011 การพูด 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถพูดได้อย่างถูกต้องตามหลักการและวิธีการ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการ วิธีการในการพูด ฝึกการพูดในรูปแบบของการสนทนา การสัมภาษณ์ การพูดในที่ประชุม การอภิปรายในกลุ่มและในที่ประชุม และการอ่านให้ที่ประชุมฟัง เพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการพูดของตนเองให้ถูกต้องตามหลักการและวิธีการ มีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบและคุณธรรมในการพูด

2.3.2 ท 021 การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้อย่างมีหลักเกณฑ์

คำอธิบายรายวิชา

อ่านข้อเขียนประเภทต่าง ๆ และวรรณกรรมรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง
บันเทิงคดี และสารคดีที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง พิจารณาแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น
แยกองค์ประกอบของวรรณกรรม เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ในเรื่องที่อ่าน เข้าใจ
เข้าใจสารของผู้แต่งและเห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่อ่าน

2.3.3 ท 022 วรรณกรรมปัจจุบัน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้เข้าใจสาระของเรื่องและเข้าใจถึงความไพเราะ และความงาม
ของวรรณกรรมที่อ่าน

คำอธิบายรายวิชา

อ่านงานประพันธ์ประเภทชีวประวัติ บทความ บทละครพูด เรื่องสั้น
นวนิยาย มหรรอกรองขนาดสั้น พิจารณาการใช้คำ ข้อความ ส่วนวนโวหาร ประเด็นสำคัญของ
เรื่อง แยกเนื้อหาที่แสดงอารมณ์ แสดงข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อให้เข้าใจสารของผู้แต่ง
เกิดจินตนาการ เข้าใจถึงความไพเราะและความงามของวรรณกรรม

2.3.4 ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้รู้และเข้าใจประวัติวรรณคดีสมัยต่าง ๆ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวรรณคดีสำคัญสมัยสุโขทัยและอยุธยาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา
ประวัติกวี เนื้อหาโดยสังเขป การชำระหนังสือวรรณคดี เพื่อให้รู้ความเป็นมาของวรรณคดีไทย
เข้าใจความสัมพันธ์ต่อเนื้อเรื่องระหว่างสมัย เข้าใจค่านิยมและลักษณะชีวิตของคนในสมัยนั้น และเห็น
คุณค่าของวรรณคดีสำคัญในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

2.3.5 ท 032 ประวัติวรรณคดี 2 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้รู้และเข้าใจประวัติวรรณคดีสมัยต่าง ๆ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวรรณคดีสำคัญสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ประวัติคดี เนื้อหาโดยสังเขป การชำระหนังสือวรรณคดี เพื่อให้รู้ความเป็นมาของวรรณคดีไทย เข้าใจความสัมพันธ์ต่อเนื่องระหว่างสมัย เข้าใจค่านิยมและลักษณะชีวิตของคนในสมัยนั้น และเห็นคุณค่าของวรรณคดีในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

2.3.6 ท 033 วรรณคดีมรดก 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้มีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของวรรณคดีที่ได้รับการยกย่อง

คำอธิบายรายวิชา

อ่านรวมเกียรติ (ฉบับรัชกาลที่ 1) ขุนช้างขุนแผน อิเหนา พระอภัยมณี ให้รู้เรื่องตลอดโดยสังเขป และอ่านเฉพาะตอนที่สำคัญในเชิงวรรณศิลป์ ตอนที่ทำให้เห็นสภาพชีวิตในสมัยของบรรพบุรุษ ตอนที่ทำให้เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ และตอนที่เกี่ยวกับศิลปะสาขาต่าง ๆ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครที่สำคัญ แนวคิดในเรื่องโดยเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในชีวิตปัจจุบัน เกิดความประทับใจในศิลปะการประพันธ์จนสามารถนำไปกล่าวอ้างได้

2.3.7 ท 034 การพินิจวรรณคดีมรดกเฉพาะ เรื่อง 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวรรณศิลป์ของวรรณคดี

เฉพาะ เรื่อง

คำอธิบายรายวิชา

อ่านร้อยยวมหาเวสสันดรชาดก 4 กัณฑ์ คือ ทานกัณฑ์ มัทรี
มหาพน และชูชก พิจารณาศัพท์ การใช้โวหาร และการเลือกพยางค์

อ่านนิราศเมืองแกลงและนิราศภูเขาทอง พิจารณาการใช้ถ้อยคำ
โวหาร

อ่านสามัคคีเภทคำฉันท์ พิจารณาเนื้อเรื่อง และลีลาของฉันท

เพื่อให้เข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง สามารถวิจารณ์ได้ตามหลักวิชา
วรรณคดี วิจารณ์เบื้องต้น โดยเน้นในด้านวรรณศิลป์ และเห็นคุณค่าของวรรณคดีที่อ่าน

2.3.8 ท 035 วรรณกรรมท้องถิ่น 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเพลงพื้นบ้าน ปริศนาคำทาย ภาษิตและสำนวน คำำนาน
นิทาน นิยาย เรื่องเล่าโดยให้ศึกษาเกี่ยวกับที่มา เนื้อหา คำศัพท์ สำนวน ความหมาย และ
อิทธิพลที่มีต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และร่วมมือในการอนุรักษ์
วรรณกรรมท้องถิ่น

2.3.9 ท 041 การเขียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการเขียน

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกเขียนในรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการลำดับความให้ผู้อ่านได้รับสาร
อย่างชัดเจน เลือกใช้โวหารให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและโอกาส และอาจให้เขียนบทร้อยกรอง
อย่างง่าย ๆ แสดงความคิดและความรู้สึก เพื่อเพิ่มพูนทักษะการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ สามารถเขียน
แสดงความต้องการ ความคิดและความรู้สึกได้ถูกต้องตามมารยาทและธรรมเนียมนิยม

2.3.10 ท 042 การเขียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกเขียนบทสนทนาที่แสดงอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ โดยใช้

จินตนาการหรือกำหนดสถานการณ์ขึ้น

ฝึกเขียนบทความสั้น ๆ แสดงความคิดเห็นหรืออาจฝึกเขียนบรรยาย

ประสบการณ์พรรณนาทัศนียภาพ หรืออาจเขียนในรูปแบบอื่น

ฝึกแต่งคำประพันธ์ตามความคิดและหัวข้อที่กำหนดให้

เพื่อให้เขียนได้อย่างมีเนื้อหา สาระ น่าอ่าน ใช้ถ้อยคำสำนวน

สละสลวย ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและช่วยพัฒนาความคิด

2.3.11 ท 043 การแต่งคำประพันธ์ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถแต่งคำประพันธ์ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ฝึกแต่งคำประพันธ์

ประเภทกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย โดยคำนึงถึงลักษณะบังคับ ความไพเราะ เนื้อหาสาระและ

ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับฉันทลักษณ์ สามารถแต่งคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ได้

เห็นคุณค่าของงานประพันธ์ประเภทร้อยกรอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาการแต่งคำประพันธ์

2.3.12 ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาที่มีต่อวัฒนธรรม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับ

ศิลปะแขนงต่าง ๆ การใช้ภาษาที่สัมพันธ์กับประเพณีไทยโดยทั่วไปและเฉพาะท้องถิ่น และความสำคัญของภาษาในการสืบทอดวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เข้าใจและเห็นคุณค่าของภาษาในฐานะที่เป็นเครื่องมือรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมไทย

2.3.13 ภาษาไทยเพื่อกิจกรรมการแสดง 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในกิจกรรมการแสดง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการเล่านิทาน การเล่าเรื่องที่มีข้อ่า การเล่าเรื่องขบขัน การเล่าเรื่องที่ตื่นเต้น ฝึกการพูดบรรยายหรือแนะนำการแสดง ฝึกการทำหน้าที่พิธีกรหรือโฆษก ฝึกการละเล่นหรือการแสดงละคร ฝึกแต่งบทที่ใช้ในกิจกรรมข้างต้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้ภาษาในกิจกรรมการแสดง สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสร้างความบันเทิงได้

2.3.14 ท 062 การพูดต่อหน้าประชุมชน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้สามารถแสดงออกต่อหน้าประชุมชน

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการพูดต่อหน้าประชุมชนทั้งที่เป็นการบรรยาย พรรณนา ชักชวน ชี้แจง อธิบาย ดำเนินการอธิบาย สัมภาษณ์ โต้เถียง ทำหน้าที่พิธีกรหรือโฆษก ทั้งนี้โดยเน้นการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และท่าทางที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถพูดได้อย่างมีเนื้อหาสาระและน่าสนใจ ทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ พอใจ หรือคล้อยตาม

2.3.15 ท 071 หลักภาษาไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้มีความรู้และเข้าใจหลักภาษาไทย

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักภาษาไทย เรื่องเสียงและอักษรไทย คำและกลุ่มคำ ประโยค ชนิดต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้และเข้าใจหลักภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้วิเคราะห์การใช้ ภาษา ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องอันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภาษาไทย

3. การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึงกระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของ หลักสูตร เช่น หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง จุดประสงค์ของการเรียนรู้ เนื้อหารายวิชา สื่อการเรียน วิธีการสอนและการประเมินผล เป็นต้น โดยทั่ว ๆ ไปแล้วการวิเคราะห์หลักสูตรแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

3.1 วิเคราะห์เพื่ออธิบายลักษณะต่าง ๆ ของส่วนประกอบของหลักสูตร

3.2 วิเคราะห์เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดี เหมาะสมที่จะนำไปใช้เพียงใด

4. การทำแผนการสอนวิชาภาษาไทย เป็นหน้าที่โดยตรงของครู ถือเป็น การวางแผน และเตรียมตัวล่วงหน้า ซึ่งก่อให้เกิดผลดี ช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจ มีบุคลิกภาพดี และสามารถ ควบคุมสภาพการณ์ในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

วิชาภาษาไทยในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กำหนดให้เรียนสัปดาห์ละ 4 คาบ และ 2 คาบตามลำดับ และกำหนดเนื้อหาที่จะต้องสอนไว้เป็นภาคการศึกษา ครูภาษาไทยอาจทำโครงการสอนระยะยาว โดยเตรียมไว้ทั้งภาคการศึกษาว่าในแต่ละสัปดาห์จะสอนเนื้อหาอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร จะจัดกิจกรรมอย่างไร นอกจากนี้มีหนังสือตำราอะไรบ้างที่ครูจะใช้เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ให้แก่นักเรียน (สมถวิล วิเศษสมบัติ, 2525: 146)

กิจกรรมการนิเทศ

1. วิทยากรแนะนำความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมการนิเทศ ด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทยโดยทั่ว ๆ ไป เช่น ปัจจุบันนี้หลักสูตรวิชาภาษาไทยได้มีการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงอยู่เสมอ ทำให้ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตร จุดมุ่งหมายและโครงสร้าง ต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้สอน จึงจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ครูเข้าใจ หลักสูตรวิชาภาษาไทยยิ่งขึ้น

2. วิทยากรบรรยายเรื่อง โครงสร้างของหลักสูตร ขอบข่าย และเนื้อหาวิชา ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชามังคัย รายวิชาเลือก ขอบข่ายและเนื้อหาของแต่ละรายวิชา

3. แบ่งกลุ่มครูภาษาไทยตามระดับชั้นที่สอน รวบรวมเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเรียน การสอน และรวบรวมปัญหาที่พบ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร เช่น

เนื้อหาวิชามังคัยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ วิชา ท 101 ท 102 เกี่ยวกับการใช้ภาษา หลักภาษา และวรรณคดี

ปัญหาที่พบ เด็กขาดทักษะด้านการอ่าน อ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง อ่านทำนองเสนาะ ไม่ได้ เป็นต้น

4. วิทยากรบรรยายเรื่อง หลักการวิเคราะห์และการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อให้ครูเข้าใจหลักการวิเคราะห์ว่าเป็นอย่างไร จะวิเคราะห์ส่วนใดของหลักสูตร เช่น การวิเคราะห์จุดประสงค์ของการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ข้อ 3 ที่กล่าวว่า "ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้โดยรู้ที่เหมาะสมที่ควร ตามวัย และศักยภาพของนักเรียน" นั้น เพิ่งถึงถึงทักษะ หรือความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนอย่าง ถูกวิธีแล้ว จะมีการพัฒนาการทางภาษาอันจะเป็นประโยชน์ทั้งในการศึกษาเล่าเรียนและในการ ดำเนินชีวิตในอนาคต การวางแผนการสอนวิชาภาษาไทยจึงต้องคำนึงถึงปัญหาและจัดการ เรียน การสอน เน้นให้เด็กได้รับการฝึกอย่างถูกวิธี

5. ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย และแนวทางแก้ไขปัญหาค้าง ๆ เช่น

ปัญหาครูผู้สอนขาดความเข้าใจในรายละเอียด เกี่ยวกับหลักสูตรในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การแบ่งสัดส่วนของเนื้อหาวิชาในแต่ละภาค การประเมินผล

แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ครูผู้สอนต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ควรจะ ทำงานเป็นกลุ่ม มีการประชุมปรึกษาหารือกัน ช่วยกันกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การแบ่ง สัดส่วนเนื้อหาวิชา โดยโรงเรียนจะต้องรับ เป็นภาระจัดหา เอกสารหลักสูตรและคู่มือการปฏิบัติงาน ต่าง ๆ ของครูไว้ให้ครูได้ศึกษา

6. เมื่อครูเข้าใจโครงสร้าง เนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของหลักสูตร และการวิเคราะห์

หลักสูตรแล้ว แบ่งกลุ่มย่อยตามระดับชั้นที่สอน เพื่อช่วยกันจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนด

งบประมาณ (งบประมาณประจำปี/เงินบำรุงการศึกษา)

ค่าใช้สอย	2,500	บาท
ค่าตอบแทน	2,000	บาท
ค่าวัสดุ	1,500	บาท
รวม	6,000	บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
2. กลุ่มโรงเรียน
3. สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

การประเมินผล

1. จากแบบสอบถามประเมินผลการอบรม
2. จากการสังเกต การสอบถาม และการอภิปรายซักถามปัญหา
3. จากการติดตามผลการนำไปใช้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ทั้งรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก ได้อย่างดี

2. ครูภาษาไทยวิเคราะห์และวางแผนการสอนวิชาภาษาไทยได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
3. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตารางกำหนดการอบรมโครงการการวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตร

วิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

วันที่

ณ หอประชุมโรงเรียน

วันที่ 1

- 08.00 - 08.30 น. - ลงทะเบียน รับ เอกสาร
- 08.45 - 09.00 น. - พิธีเปิดการอบรม
- 09.00 - 10.30 น. - แนะนำความรู้ และความจำเป็นในการนิเทศเกี่ยวกับการ
การจัดกิจกรรมด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทยโดยทั่ว ๆ ไป
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - วิทยากรบรรยายเรื่อง "โครงสร้างของหลักสูตร
ขอบข่ายและ เนื้อหาวิชาภาษาไทย"
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - แบ่งกลุ่มตามระดับชั้นที่สอน รวบรวมเนื้อหาวิชาที่ใช้ใน
การเรียนการสอนทุกระดับชั้น และปัญหาที่พบเกี่ยวกับการ
การใช้หลักสูตร
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - เสนอผลงาน และอภิปรายสรุป

วันที่ 2

- 08.30 - 10.30 น. - วิทยากรบรรยายเรื่อง "หลักการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อ
นำมาใช้ในการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย"
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - วิทยากรบรรยายเรื่อง "การวางแผนการสอนวิชา
ภาษาไทย"
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน

- 13.00 - 15.00 น. - ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย และแนวทางแก้ไขปัญหาดัง ๆ
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย และแนวทางแก้ไขปัญหาดัง ๆ (ต่อ)

วันที่ 3

- 08.30 - 10.30 น. - ช่วยกันรวบรวมรายชื่อวิชา ขอบข่าย เนื้อหาวิชาในแต่ละระดับ เพื่อจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - แบ่งกลุ่มย่อยตามระดับชั้นที่สอนจัดทำแผนการสอน
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)

วันที่ 4

- 08.30 - 10.30 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)

วันที่ 5

- 08.30 - 10.30 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)

- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - จัดทำแผนการสอน (ต่อ)
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - เสนอผลงานรวบรวมผลงานอภิปรายซักถามสรุป
- 16.00 - 16.10 น. - พิธีปิดการอบรม

หมายเหตุ ผู้เข้ารับการอบรมนำแผนการสอนมาด้วย

โครงการย่อยที่ 2

ชื่อโครงการ โครงการสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการสอน

ลักษณะโครงการ ประชุม เชิงปฏิบัติการ

หลักการและเหตุผล

การใช้สื่อการสอนจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย และดึงดูดความสนใจ ช่วยประหยัดเวลาในการสอน และสามารถคลุมนเนื้อหาวิชาได้มากขึ้น แต่จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อครูได้เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมสำหรับสถานการณ์การเรียน เวลา โอกาส สถานที่ และวัยของเด็ก ซึ่งการเลือกและใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ผู้ใช้ควรคำนึง เพราะไม่ว่าสื่อการสอนจะดีเพียงใด หากไม่เหมาะสมกับเวลา โอกาส สถานที่และเนื้อหา สื่อการสอนก็ไม่เกิดประโยชน์ ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523: 224) ได้กล่าวไว้ว่า "การใช้สื่อการสอนจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์มากนักน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ การเลือกและวิธีการใช้สื่อการสอนของครูในแต่ละครั้ง เป็นสำคัญ... และครูสามารถนำสื่อการสอนมาใช้ในการสอนได้ทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบายบทเรียน การสรุปบทเรียนและการวัดผล" นอกจากนี้ จากผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยประสบปัญหาขาดแคลนสื่อการสอน ขาดความรู้ ขาดทักษะในการผลิตสื่อการสอน และมีการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับการเชิญวิทยากรมาสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการสอนใหม่ ๆ การใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนมีการจัดน้อย เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือครูในการปรับปรุงและส่งเสริมความสามารถในการใช้และผลิตสื่อการสอน จึงได้จัดทำโครงการสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการสอน เพื่อให้คำแนะนำการใช้สื่อการสอน การผลิต และการรู้จักเลือกและประยุกต์ใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน ซึ่งจะทำให้การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเข้าใจดีขึ้น ฉะนั้นการผลิตสื่อการเรียนการสอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะใช้ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ชนิดต่าง ๆ

2. เพื่อให้ครูภาษาไทยผลิตสื่อการเรียนการสอนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
3. เพื่อให้ครูภาษาไทยพัฒนาการใช้และผลิตสื่อการเรียนให้มีมาตรฐานและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากขึ้น
4. เพื่อให้มีสื่อการสอนวิชาภาษาไทยใช้อย่างเพียงพอ

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ

ครูภาษาไทยจำนวน 100 คน ผลิตสื่อการสอนอย่างง่าย ๆ ได้

ด้านคุณภาพ

ครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจในการใช้และการผลิตสื่อการเรียน สามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครูภาษาไทย ผลิตสื่อการเรียนใช้ได้เอง ทำให้มีสื่อเพิ่มมากขึ้นและการเรียนการสอนน่าสนใจ

สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

3 วัน

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมปรึกษาหารือคณะกรรมการเพื่อเตรียมการดำเนินงานตามโครงการ
2. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติต่อหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา
3. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ "การสาธิตการผลิตและการใช้สื่อการเรียน"

4. ติดต่อวิทยากร
5. จัดเตรียมเอกสารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
6. แจกโครงการให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทราบ

รายละเอียดของโครงการ เพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ

7. ดำเนินการประชุม
8. ประเมินผลโครงการ
9. ติดตามผล และเสนอแนะให้ความช่วยเหลือ

เนื้อหาสาระ มีทั้งหมด 4 ตอนคือ

1. ความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะการจัดสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน จะช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ช่วยประหยัดเวลา ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็ว และง่ายขึ้น ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สื่อการเรียนการสอนยังมีประโยชน์สรุปได้ดังนี้คือ

- 1.1 ช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในห้วงความคิดของนักเรียน
- 1.2 ช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น เพราะผู้เรียนสามารถใช้ประสาทสัมผัสได้ เคลื่อนไหวจับต้องแทนการดูหรือการฟังอย่างเดียว
- 1.3 เป็นรากฐานของการพัฒนาการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนจดจำได้มาก ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์เดิมไปสัมผัสกับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ต่อเนื่องกัน
- 1.4 ช่วยให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นต่อไป
- 1.5 ช่วยให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการทางความคิดต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับ เวลาและสถานที่
- 1.6 ช่วยเพิ่มทักษะการอ่าน และเสริมสร้างความเข้าใจในความหมายของคำใหม่ ๆ ได้มากขึ้น

2. วิธีการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 2.1 ต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับเรื่องที่สอนตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 2.2 ต้องเหมาะสมกับระดับอายุ และสติปัญญาของนักเรียน
- 2.3 ต้องเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน
- 2.4 ต้องมีลักษณะชวนให้นักเรียนสนใจ เช่น ถ้าเป็นภาพต้องมีขนาดใหญ่เห็นได้

ชัดเจน และมีสีสันสะดุดตา

- 2.5 สื่อการเรียนการสอนนั้นต้องช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชานั้น
- 2.6 ต้องช่วยประหยัดเวลา คือช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและ

เข้าใจได้ดีขึ้น

- 2.7 จะต้องเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย ครูสามารถทำขึ้นเองได้ หรืออาจให้นักเรียน

ช่วยกันทำขึ้นได้

- 2.8 จะช่วยให้ได้มโนทัศน์ที่ง่าย ถูกต้องชัดเจนไม่ซับซ้อน
- 2.9 จะช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้น เกิดทักษะเพิ่มขึ้นและ

ทำให้สนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน

- 2.10 ต้องไม่แพงจนเกินไป และสามารถใช้อย่างคุ้มค่า

3. การใช้สื่อการเรียนการสอน

3.1 ควรมีขนาดใหญ่พอที่นักเรียนจะเห็นได้ทั่วถึง ถ้าเป็นสิ่งที่จะให้ฟัง ก็ต้องตั้งพอได้ยินทั่วห้องอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ

3.2 จะต้องสอดคล้องกับเรื่อง สามารถนำไปประกอบเรื่องราวตอนที่กำลังสอนอยู่ได้เป็นอย่างดี

- 3.3 ครูจะต้องซักซ้อมวิธีใช้ให้คล่องแคล่วก่อนนำไปใช้จริง

3.4 การใช้สื่อประเภทต้องมีผู้ช่วย ควรนัดแนะซ้อมกันไว้ให้พร้อมและตรวจสอบสภาพสื่อการเรียนการสอนให้เรียบร้อย

- 3.5 ควรวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอนล่วงหน้าอย่างรอบคอบ

- 3.6 กำหนดเวลาโดยประมาณ เพื่อใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมพอดี

3.7 ควรปรับให้เหมาะสมกับความสนใจ ประสบการณ์และระดับสติปัญญาของนักเรียนในชั้น

- 3.8 ขณะที่ใช้สื่อการเรียนการสอนไม่ควรยืนบังนักเรียน

3.9 ในการอธิบายสื่อการเรียนการสอนควรใช้ไม้ชี้

3.10 ครูจะต้องคอยดูปฏิกริยาของนักเรียนที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

3.11 สื่อการเรียนการสอนที่ยังไม่ใช้ ควรปิดบังไว้ก่อน และเมื่อใช้เสร็จควรเก็บให้พ้นสายตานักเรียน

3.12 ตัวอักษร และข้อความที่เขียนอธิบายในสื่อการเรียนการสอน ควรกะทัดรัด ไม่ยืดเยื้อเกินไป

3.13 สื่อการเรียนการสอนบางประเภทต้องหาที่วางเป็นพิเศษ เช่น โต๊ะ เวที ฯลฯ

3.14 สื่อการเรียนการสอนบางประเภทอาจใช้แทนครูได้ เช่น เทปบันทึกเสียง ทำนองเสนาะ

3.15 สื่อการเรียนการสอนที่ต้องการส่งให้เด็กดู ควรทำหลังครูหยุดพูดแล้ว และต้องมีจำนวนมากพอที่จะแบ่งกันดู โดยไม่ต้องเสียเวลารอนาน

4. การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

4.1 การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย คือ การนำสื่อต่าง ๆ ที่มี ความเหมาะสมมาแนะนำ และผลิตให้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอาจหมายถึงรวมถึง วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการที่ผู้สอนจะนำไปใช้ในการสอน เพื่อสื่อความหมายของครูผู้สอน ถ่ายทอดไปยังนักเรียนประกอบด้วย

1. สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือแบบเรียน หนังสืออุเทศ หนังสืออ่านประกอบ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร เอกสาร แผ่นปลิว วัสดุกราฟิกอื่น ๆ

2. เครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอน เครื่องฉายภาพ อุปกรณ์ถ่ายทอดเสียง เช่น เครื่องเล่นจานเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ และฟิล์มสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์ และจอ

3. วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สิ่งของที่ใช้ประกอบการสอนได้ เช่น หุ่นจำลอง หุ่นกระบอก ลูกโลก กระดาน ชอล์ก ป้ายนิเทศ บัตรคำ แผนภูมิ รูปภาพ สมุดภาพ ภาพวาด ภาพแขวนผนัง ภาพถ่าย ของจริง ของตัวอย่าง ฯลฯ

4. สถานที่ ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนในห้องเรียนและ นอกห้องเรียน เช่น การไปทัศนศึกษา การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

5. วิทยากร ผู้ใช้สื่อการเรียนการสอนในการพูด การอธิบาย การซักถาม การอภิปราย ฯลฯ

6. วิธีการ คือ วิธีสอนซึ่งถือเป็นประติรูปกรรมของมนุษย์ วิธีการนี้รวมทั้งวิธีใช้อุปกรณ์ เช่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

7. กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม การสาธิต การทดลอง การจัดนิทรรศการ การจัดกระดานนิเทศ การจัดกะบะทราย เป็นต้น

4.2 การผลิตสื่อการสอนวิชาภาษาไทย ครูภาษาไทยควรมีความสามารถในการผลิตสื่ออย่างง่าย ๆ ขึ้นใช้ตัวเอง เช่น ใช้เศษวัสดุในท้องถิ่น วัสดุที่เหลือใช้ กระดาษฟากลองนำมาตัดและติดแม่เหล็ก และอาจศึกษาได้จากหนังสือตำราการผลิตสื่อ หรือการเข้าอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อ ตัวอย่างการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างง่าย และจากวัสดุราคาเยา เช่น

การผลิตหุ่น

หุ่นมือทำจากถุงเท้าเป็นรูปตัวสัตว์

วัสดุที่ใช้

ถุงเท้า 1 ข้าง, ลูกบิดพลาสติกสีแดงหรือดำ หรือสีน้ำตาล 2 เม็ดทำด้ายหลอด กาว และนุ่น

วิธีประดิษฐ์

- ตัดถุงเท้าให้เป็นรูปตัวสัตว์ โดยใช้ส่วนสันเท้าของถุงเท้าเป็นจมูกของสัตว์
- เศษของถุงเท้าที่ตัดออก ตัดให้เป็นส่วนหูทั้งสองของสัตว์ และใช้เศษผ้าสีเนื้อ ตัดเป็นส่วนหูอีกสองชิ้น เพื่อเย็บทาบกันให้เป็นหูทั้งสอง
- ยัดนุ่นให้เป็นรูปหัวหุ่นโดยใช้เศษผ้ามัดกันนุ่นกระจาย
- ตริ้งตาให้เป็นเขี้ยวตา และเย็บลูกบิดสีแดงทั้งสองลงในเขี้ยวตา
- ติดหูสัตว์
- ใช้กาวรูด้ายหลอดเบอร์ 8 ทิ้งไว้ให้แห้ง เย็บทำทวนค

หุ่นนิ้วมือทำจากเศษกระดาษและเศษผ้า

วัสดุที่ใช้

เศษกระดาษสีต่าง ๆ และเศษผ้าสักหลาดเทียม เศษไหมพรมสีดี ด้าย- เข็ม

กรรไกร แม้งเปือก

วิธีประดิษฐ์

- ตัดกระดาษสีน้ำตาลทำกรวยสวมมือ และตัดกระดาษสีอื่น ๆ ทำตัวลัดตัว ทำหาง ทำปาก หรือทำรูปหน้าคน
- ใช้กาวแม้งเปือกทากระดาษสีต่าง ๆ ที่ตัดแล้ว ติดกับกรวยกระดาษ ตกแต่งหน้าและปาก ถ้าจะประดิษฐ์โดยใช้เศษผ้า ก็ตัดผ้าสักหลาดเทียม เป็นรูปวงกลม ทำหน้าทำตา ทำปาก ใช้สีให้เหมาะสม
- ใช้กาวทาผ้าติดกับกรวย ใช้ไหมพรมสีดำรัดทำผม (รูปคน) ให้ติดกับวงหน้า ผูกโบผม

หุ่นนิ้วมือจะต้องสอดนิ้วเข้าไปในกรวยได้

หุ่นทำจากกล่องกระดาษหรือถุงกระดาษ

ใช้กล่องกระดาษหรือถุงกระดาษมาเจาะทำเป็นลูกตา ปาก และคอจุกให้แหลม ค่อยๆ หรือจะใช้สีเขียนเป็นรูปตา ปาก หู จุกก็ได้

การใช้หุ่นเป็นสื่อการสอนนั้น สามารถใช้สอนได้ทุกสาขาวิชาภาษาไทย ทั้งหลักภาษา การใช้ภาษาและวรรณคดี นอกจากนั้นยังสามารถใช้หุ่นได้ทุกขั้นตอนการสอน แล้วแต่เรื่องที่สอน และเนื้อหาที่จะสอน

ประโยชน์จากการใช้หุ่นประกอบการสอนคือ นักเรียนได้รับความสนุกสนาน และความเพลิดเพลิน ฝึกการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ให้อารมณ์และการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ให้อารมณ์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปลุกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย และสามารถใช้ในการสอนได้ทุกขั้นตอน

กิจกรรมการนิเทศ

1. วิทยากรบรรยายพิเศษ เรื่องความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อการสอน เพื่อให้ครู เข้าใจและเห็นความสำคัญของการใช้สื่อ เพื่อให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. วิทยากรบรรยาย เรื่องวิธีการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน

3. แบ่งกลุ่มตามระดับชั้นที่สอน ระดมสมองรวบรวมและเสนอชื่อสื่อการสอนที่ครูเห็นว่าน่าสนใจ มีประโยชน์ แปลกใหม่ ประหยัด และใช้ในการสอนตรงตามจุดประสงค์ได้
4. แต่ละกลุ่มเสนอผลงานและอภิปรายสื่อที่ควรจัดทำเป็นอันดับแรก
5. วิทยากรแนะนำสื่อการสอนและสาธิตการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทย เช่น แนะนำสื่อการสอนที่เป็นเครื่องฉายภาพ เครื่องฉายสไลด์ (Slides) ประกอบการสอน และสาธิตวิธีใช้ต่าง ๆ เป็นต้น
6. วิทยากรสาธิตการผลิตสื่อการสอนลักษณะต่าง ๆ เช่น สาธิตการผลิตหุ่น สาธิตการประดิษฐ์ตัวอักษร สาธิตการประดิษฐ์กล่องมหัศจรรย์ การทำบัตรปริศนาหาคู่ เกมต่าง ๆ
7. แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการผลิตสื่อการสอนลักษณะต่าง ๆ ตามอุปกรณ์ตัวอย่างและใบงาน
8. ตัวแทนแต่ละกลุ่มเสนอผลงาน และสาธิตการใช้สื่อที่กลุ่มผลิต
9. ร่วมกันสรุป ปัญหาและอุปสรรค ประโยชน์ที่จะได้รับ

งบประมาณ (งบประมาณประจำปี/เงินบำรุงการศึกษา)

ค่าใช้สอย	1,500	บาท
ค่าตอบแทน	2,500	บาท
ค่าวัสดุ	2,500	บาท
รวม	6,500	บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
2. วิทยาลัยครู

การประเมินผล

1. จากแบบสอบถามใบประเมินผลการประชุม
2. จากการสังเกต การอภิปรายซักถามปัญหา

3. จากการติดตามผลการนำไปใช้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอนในลักษณะต่าง ๆ
2. ครูภาษาไทยผลิตสื่อการเรียนการสอนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูภาษาไทยผลิตสื่อการสอนได้อย่างมีมาตรฐาน มีความกระตือรือร้นในการสอน และใช้สื่อการสอน ทำให้เด็กเรียนสนใจและสนุกสนานในการเรียนยิ่งขึ้น
4. มีสื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น

ตารางกำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ
โครงการสาธิตการใช้และการผลิตสื่อการสอน

วันที่

ณ

วันที่ 1

- 08.00 - 08.30 น. - ลงทะเบียน รับเอกสาร
- 08.45 - 09.00 น. - พิธีเปิดการประชุม
- 09.00 - 10.30 น. - บรรยายพิเศษ เรื่อง "ความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อการสอน"
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - บรรยาย เรื่อง "วิธีการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน"
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - แบ่งกลุ่มตามระดับชั้นที่สอน ระดมสมองรวบรวมและเสนอชื่อสื่อการสอนที่แปลกใหม่ ประหยัด และใช้ในการสอนตามจุดประสงค์ได้
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - เสนอผลงาน อภิปรายสรุปสื่อที่ควรจัดทำเป็นอันดับแรก

วันที่ 2

- 08.30 - 10.30 น. - วิทยากรแนะนำสื่อการสอนและสาธิตการใช้สื่อการสอน วิชาภาษาไทย
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - วิทยากรสาธิตการผลิตสื่อการสอนลักษณะต่าง ๆ
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน

- 13.00 - 15.00 น. - แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการผลิตสื่อการสอนลักษณะต่าง ๆ ตามอุปกรณ์ตัวอย่าง และใบงาน
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - ฝึกปฏิบัติการผลิตสื่อการสอน (ต่อ)

วันที่ 3

- 08.30 - 10.30 น. - ฝึกปฏิบัติสื่อการสอน (ต่อ)
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 11.00 น. - เสนอผลงานของกลุ่มสาธิต กลุ่มที่ 1
- 11.00 - 12.00 น. - ร่วมกันวิจารณ์ วิทยากรแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของกลุ่มสาธิต เพื่อให้กลุ่มอื่นนำไปแก้ไขปรับปรุง
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - เสนอผลงาน ตัวแทนแต่ละกลุ่มสาธิตการใช้สื่อที่ผลิต (ต่อ)
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.00 - 16.00 น. - สรุปปัญหาอุปสรรค ประโยชน์ที่จะได้รับ อภิปราย ชัยถาม สรุป และอื่น ๆ
- 16.00 - 16.10 น. - พิธีปิดการประชุม

หมายเหตุ วิทยากรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ

โครงการย่อยที่ 3

ชื่อโครงการ โครงการจัดนิทรรศการสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ลักษณะโครงการ การบรรยาย สาธิต

หลักการและเหตุผล

การจัดนิทรรศการนั้น เป็นลักษณะของทัศนศึกษาอย่างหนึ่ง เพราะ เป็นการให้การศึกษาทางตา ทางหู และทางเสียง (วัฒนะ จุฑะวิภาต, 2526: 7) การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนนี้ เป็นการจัดรวบรวมและแสดงผลงานต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ที่จัดทำขึ้นในโรงเรียน เพื่อเป็นการแสดงผลงานสื่อการสอนให้คณะครู นักเรียน และประชาชนผู้สนใจได้ศึกษา ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ถึงความสำคัญและความจำเป็นของการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งในปัจจุบันนี้ความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าขึ้นมาก นวัตกรรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนก็มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน โครงการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนนี้ เป็นการจัดรวบรวมและแนะนำสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ทันสมัย สามารถจัดทำขึ้นใช้ได้เอง มีประโยชน์ ประหยัด ราคาถูก และยังมีการเสนอกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่าง ๆ ของวิชาภาษาไทย ที่หมวดวิชาภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษาได้เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ผู้ที่เข้าชมจะได้รับความรู้ความสนุกเพลิดเพลิน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหมวดวิชาอื่น ๆ ได้ โครงการจัดนิทรรศการสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากการวิจัยพบว่ามีการจัดน้อย จึงมีการจัดโครงการนี้ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปจัดในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการเผยแพร่และรวบรวมสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยทุกชนิด
2. เพื่อแนะนำวิธีการผลิตสื่อการสอนแก่ครูภาษาไทยและผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้
3. เพื่อให้ครูภาษาไทยและนักเรียน เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียน

การสอน

4. เพื่อให้ครูภาษาไทยในเขตการศึกษา ได้จัดกิจกรรมร่วมกัน
5. เพื่อให้ผู้เข้าชมนิทรรศการได้รับความรู้ ความสนุก เพลิดเพลินและการนำไปใช้

ในการสอนต่อไป

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ

ครูภาษาไทย นักเรียน และผู้สนใจ มาชมนิทรรศการ กิจกรรมบนเวที ประมาณ 1,000 คน

ด้านคุณภาพ

ผู้มาร่วมงานมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนและเห็นประโยชน์ของสื่อการสอน

สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

3 วัน

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมปรึกษาหารือจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อเตรียมการดำเนินงานตามโครงการ
2. เสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติต่อหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา
3. ติดต่อวิทยากรให้ความรู้
4. แจงโครงการให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทราบ รายละเอียดของโครงการเพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ
5. โรงเรียนเตรียมคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบนเวที เตรียมสื่อต่าง ๆ
6. จัดทำเอกสารและเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
7. ดำเนินการจัดกิจกรรมนิทรรศการ

8. ประเมินผลโครงการ

9. ติดตามผล

เนื้อหาสาระ

การจัดนิทรรศการสื่อการสอน เป็นวิธีการนิเทศอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้ชมนิทรรศการได้เห็น สื่อการสอนและการจัดนิทรรศการ เช่นนี้มักจะใช้ควบคู่กับการสัมมนา การจัดอภิปราย หรือการบรรยาย ของวิทยากร ในการจัดนิทรรศการสื่อการสอนนี้อาจจัดขึ้นโดยขอความร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียน และเชิญ กลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ มาดูเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งแบ่งเนื้อหาสาระออกเป็น 2 ด้านคือ

1. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยผลงาน สื่อการสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมจัดนิทรรศการ การจัดแสดงสาธิตการผลิตสื่อการสอนของ ทุกโรงเรียนรอบบริเวณงาน การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสื่อการสอนต่าง ๆ การฉายภาพยนตร์ และการจำหน่ายหนังสือและสื่อการสอนผลงานของนักเรียน

2. การแสดงบนเวที การอภิปราย การบรรยาย และการประกวดต่าง ๆ เช่น

2.1 การอภิปราย เรื่อง "สื่อการสอนภาษาไทยที่ควรรู้จัก"

2.2 การบรรยาย เรื่อง "เทคนิคการใช้สื่อการสอน"

2.3 การแสดงหุ่นกระบอกและการแสดงหุ่นคน เรื่อง "พระอภัยมณี"

2.4 การแสดงละครสั้น เรื่อง "พ่อแม่รังแกฉัน"

2.5 การแสดงจินตลีลา เรื่อง "แสงทองหลังสายฝน"

2.6 การแสดงเพลงพื้นเมือง เพลง เกี่ยวข้าว

2.7 การแสดงดนตรีไทยและดนตรีสากล

2.8 การสาธิตการผลิตหุ่นมือและการเล่านิทานประกอบ

2.9 การสาธิตการผลิตสื่อการสอนอย่างง่ายและฝึกปฏิบัติ

2.10 การแข่งขันการผลิตสื่อการสอนของนักเรียน

2.11 การแข่งขันการตอบปัญหานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.12 การประกวดการเขียนคำขวัญเกี่ยวกับความสำคัญของวิชาภาษาไทย

2.13 การประกวดวาดภาพตามจินตนาการจาก เรื่องที่กำหนดให้

- 2.14 การประกวดการอ่านทำนองเสนาะ
- 2.15 การแข่งขันได้กลอนสดของนักเรียน
- 2.16 การโต้วาทีของนักเรียนเรื่อง "สอนโดยใช้สื่อดีกว่าสอนโดยการบรรยาย"
- 2.17 การแสดงอาหารไทยและขนมไทยตามที่ปรากฏในวรรณคดี (มีการสาธิตการปรุงอาหารบางชนิดประกอบ)
- 2.18 การสาธิตการร้อยมาลัย
- 2.19 การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับดอกไม้ในวรรณคดี
- 2.20 การพ้องในสนามหรือบนลาน เช่น การรำเชิษฐาวิญ การรำศิลาจารึก

กิจกรรมการจัดนิทรรศการ

1. คณะครูและนักเรียนหมวดวิชาภาษาไทย ทุกโรงเรียนในเขตการศึกษา นำผลงานเกี่ยวกับสื่อการสอนภาษาไทย มาจัดแสดงผลงาน จัดป้ายนิเทศ การแสดงละคร การพ้องรำ และจัดสาธิตการผลิตสื่อการสอนร่วมกันตามสถานที่ที่จัดเตรียมไว้
2. ส่งนักเรียนเข้าประกวดและแข่งขันต่าง ๆ บนเวที ตามตารางและเวลาที่กำหนด เช่น การประกวดการอ่านทำนองเสนาะ ประกวดวาดภาพพระมาลัย การแข่งขันการตอบปัญหา การแข่งขันการผลิตสื่อการสอน การประกวดการเขียนคำขวัญ การโต้วาที การได้กลอนสด เป็นต้น โดยมีคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินงานและตัดสินคะแนน มอบรางวัลแก่นักเรียนที่ชนะการประกวด
3. การจัดการแสดงสลับการบรรยาย อภิปราย และการแข่งขันต่าง ๆ บนเวที เช่น การรำเบิกโรง การแสดงดนตรีไทยดนตรีสากล การแสดงจินตลีลา การแสดงหุ่นกระบอก การแสดงหุ่นคน การแสดงละครสั้น การแสดงเพลงพื้นเมือง เพลงเกี่ยวข้าว เป็นต้น โดยคณะครูหมวดวิชาภาษาไทยในแต่ละโรงเรียนรับผิดชอบ ฝึกซ้อมการแสดงต่าง ๆ ส่งไปยังคณะกรรมการดำเนินงาน
4. การบรรยาย อภิปราย และการสาธิต เกี่ยวกับสื่อการสอน โดยเชิญวิทยากร ผู้มีความรู้ความสามารถในด้านสื่อการสอนมาให้ความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้เข้าชมนิทรรศการ เช่น การอภิปราย เรื่อง "สื่อการสอนภาษาไทยที่ควรรู้จัก" การบรรยายเรื่อง "เทคนิคการใช้สื่อการสอน" การสาธิตการผลิตหุ่นมือ และการเล่านิทานประกอบ การสาธิตการผลิตสื่อการสอนอย่างง่าย ๆ เป็นต้น

5. การจัดฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับสื่อการสอนใหม่ ๆ โดยขอความร่วมมือจากฝ่าย
โสตทัศนศึกษา จัดฉายภาพยนตร์

6. การออกร้านจำหน่ายหนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน โดยขอความ
ร่วมมือจากร้านค้าจำหน่ายหนังสือ และจากผลงานการผลิตสื่อของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ

งบประมาณ (งบประมาณประจำปี/เงินบำรุงการศึกษา)

ค่าใช้สอย	5,000	บาท
ค่าตอบแทน	3,000	บาท
ค่าวัสดุ	5,000	บาท
รวม	13,000	บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา
2. วิทยาลัยครู
3. โรงเรียนมัธยมศึกษา

การประเมินผล

1. จากแบบสอบถามไปประเมินผลผู้เข้าชมนิทรรศการ
2. จากการสังเกตผู้เข้าชมนิทรรศการ การเข้าร่วมกิจกรรม การอภิปรายซักถามปัญหา
3. การติดตามผลการนำไปปรับปรุงใช้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูได้รวบรวมสื่อการเรียนการสอนทุกชนิด แยกเป็นประเภทได้อย่างเป็นระเบียบ และเผยแพร่เป็นที่รู้จักของสังคม
2. ครูภาษาไทยผลิตสื่อการเรียนการสอนได้และนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

3. ครูภาษาไทยและนักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียนการสอน
4. ครูภาษาไทยในเขตการศึกษา ได้จัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
5. ผู้เข้าชมนิทรรศการได้รับความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้แนวทางในการนำไปปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอนได้

ตารางการกำหนดการ

การจัดนิทรรศการสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

วันที่.....

ณ ห้องประชุมหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา

วันที่ 1

08.30 - 09.00 น.	- ประธานในพิธีกล่าวเปิดงาน
09.00 - 09.15 น.	- รำเบิกโรง
09.15 - 10.15 น.	- การอภิปรายเรื่อง "สื่อการสอนภาษาไทยที่ควรรู้จัก"
10.15 - 12.00 น.	- แข่งขันการผลิตสื่อการสอนของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ
ที่ส่งเข้าประกวด
12.00 - 13.00 น.	- การแสดงดนตรีไทย ขับร้องเพลงจากวรรณคดี
13.00 - 13.30 น.	- การแสดงจินตลีลา เรื่อง "แสงทองหลังสายฝน"
13.35 - 15.00 น.	- การแข่งขันตอบปัญหานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
15.05 - 15.30 น.	- การแสดงหุ่นกระบอก เรื่อง "พระอภัยมณี"

วันที่ 2

08.30 - 09.30 น.	- สาธิตการผลิตหุ่นมือ และการเล่านิทานประกอบ
09.30 - 10.00 น.	- การโต้วาทีเรื่อง "สอนโดยใช้สื่อดีกว่าสอนโดยการ
บรรยาย"
10.00 - 10.30 น.	- การแสดงละครสั้น เรื่อง "พ่อแม่รังแกฉัน"
10.30 - 11.00 น.	- การประกวดการเขียนคำขวัญเกี่ยวกับความสำคัญของ
วิชาภาษาไทย
11.00 - 12.00 น.	- ประกวดวาดภาพระบายสีตามจินตนาการจากเรื่อง
ที่กำหนดให้
12.00 - 13.00 น.	- การแสดงดนตรีสากล
13.00 - 15.25 น.	- สาธิตและประกวดการอ่านทำนองเสนาะ

วันที่ 3

- 15.30 - 16.00 น. - การแสดง เพลงพื้นเมือง
- 08.30 - 10.00 น. - การบรรยาย "เทคนิคการใช้สื่อการสอน"
- 10.00 - 12.00 น. - สาธิตการผลิตสื่อการสอนอย่างง่าย เช่น การทำหุ่น
นิ้วมือ หุ่นกระดาษ หุ่นมือทำจากถุงเท้า หุ่นฟองน้ำ
 ฯลฯ
- ฝึกปฏิบัติ
- 12.00 - 13.00 น. - ฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับนวัตกรรมสื่อการสอน
- 13.05 - 14.05 น. - แข่งขันการโต้กลอนสดของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ
- 14.05 - 15.00 น. - การแสดงวิพัสสนา เช่น การแสดงหุ่นคน เรื่อง
"พระอภัยมณี" การแสดงบทบาทสมมุติ การเล่นเพลง
 เกี่ยวขั้ว เพลงฉ่อย เพลงทวงมาลัย
- 15.05 - 15.30 น. - กล่าวลาด้วยคำประพันธ์
- กล่าวรายงานผลการจัดนิทรรศการ และมอบรางวัล
นักเรียนที่ชนะการประกวดต่าง ๆ
- พิธีปิดงาน

หมายเหตุ ระหว่างการจัดนิทรรศการ บริเวณโดยรอบมีการจัดการแสดงในสนาม การแสดงบนเวที
การแสดงผลงานเกี่ยวกับสื่อการสอน การจัดป้ายนิเทศของโรงเรียนต่าง ๆ การจำหน่าย
หนังสือ อาหาร และเครื่องดื่ม ในแต่ละวัน

โครงการย่อยที่ 4

ชื่อโครงการ การพัฒนาเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย

ลักษณะโครงการ อบรม สัมมนา และสาธิตการสอน

หลักการและเหตุผล

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ เมื่อนักเรียนได้เรียนภาษาไทยแล้ว ควรจะมีความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปรากฏว่านักเรียนยังใช้ภาษาไทยได้ไม่ดี ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย ไม่สนใจ ขาดความกระตือรือร้น และผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องคิดหาวิธีการสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน วิชาภาษาไทยมากขึ้น ดังที่ สุจิตต์ เพียรชอบ (2531: 157) ได้เสนอแนะไว้ว่า "เนื่องจาก นักเรียนไม่ใคร่เห็นความสำคัญของภาษาไทย และไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร ครูภาษาไทยจึงควร พลิกละเล่นนำวิธีการสอนต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน และบรรยากาศในการ เรียนการสอนมีชีวิตชีวาขึ้น โดยไม่พยายามใช้วิธีการเดียวซ้ำซาก และทำตนเสมือนนักมายากล มีการนำวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาสอน นักเรียนจะเกิดความตื่นตาตื่นใจ กระตือรือร้นที่จะร่วม กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา และเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงไปในขณะเดียวกัน"

ในปัจจุบันมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียน การสอนมากขึ้น และจากผลการวิจัยพบว่า มีการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย ด้านวิธีสอนน้อย การพัฒนาคุณภาพของครูทางด้านเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทยจึง เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ในการที่จะให้ครูภาษาไทยได้รับการอบรมหรือศึกษาค้นคว้าได้รับความรู้เกิดทักษะ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ที่จะปรับปรุงพัฒนาเทคนิควิธีสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอนให้บังเกิดผลตามจุดประสงค์การเรียนรูที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความกระตือรือร้นในการคิดค้นหาวิธีการสอนใหม่ ๆ
2. เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความรู้ ความเข้าใจ ในวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
3. เพื่อให้ครูภาษาไทยนำเทคนิควิธีการสอนวิชาภาษาไทยแบบต่าง ๆ ไปใช้ในการ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ เกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้นในวิธีการสอนที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ และมีความเข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ดีขึ้น

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ

ครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างน้อย 5 แบบ

ด้านคุณภาพ

การรู้เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ และสามารถเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์ภาษาไทยของแต่ละจังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ

3 วัน

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมวิเคราะห์ปัญหาเพื่อจัดทำโครงการและเตรียมการดำเนินงาน
2. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติจากประธานกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
3. แต่งตั้งคณะกรรมการแม่ข่ายที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย
4. ติดต่อวิทยากร
5. จัดเตรียมเอกสารประกอบการอบรม สัมมนา และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
6. แจ้งโครงการให้ครูภาษาไทยในกลุ่มโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบรายละเอียด

ของโครงการ

7. ดำเนินการอบรมสัมมนา
8. ประเมินผลโครงการ
9. ติดตามผล และเสนอแนะให้ความช่วยเหลือ

เนื้อหาสาระ มีทั้งหมด 6 ตอนคือ

1. วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่น่าสนใจในการนำมาใช้ในการสอนวิชาภาษาไทย ดังที่
 สุจริต เพียรชอบ (2531: 157 - 178) ได้เสนอวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การสอนแบบบรรยาย (Lecture)

เป็นวิธีการสอนที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา แนวคิด คำจำกัดความ
 ข้อมูลหรือความคิดรวบยอดต่าง ๆ การสอนแบบบรรยายเป็นวิธีการสอนที่ง่าย เหมาะสมที่จะสอน
 ผู้เรียนซึ่งมีจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกับการสอนแบบบรรยายโดยทั่ว ๆ ไปมี 3 รูปแบบคือ

1.1.1 การบรรยายอย่างเป็นทางการ เป็นวิธีการที่ใช้อย่างแพร่หลาย
 ผู้สอนจะเป็นผู้รับผิดชอบในด้านการเรียนการสอนแต่เพียงผู้เดียว ผู้เรียนจะมีจำนวนมากน้อยเท่าใด
 ก็ได้ มีการใช้อุปกรณ์การสอนประกอบบ้างแต่ไม่มากนัก อุปกรณ์ที่ใช้ได้แก่ภาพ แผนภูมิ สไลด์ หรือ
 ภาพยนตร์

1.1.2 การบรรยายโดยใช้สื่อประสม การบรรยายแบบนี้ ผู้บรรยายมี
 การวางแผนการบรรยายร่วมกันหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายที่รับผิดชอบด้านเนื้อหา วิธีสอน และฝ่ายสื่อ
 การสอน มีการใช้สื่อการสอนประกอบการบรรยายอย่างมาก บรรยากาศในการเรียนการสอนดี
 มีชีวิตชีวา ผู้เรียนเกิดความสุขสนาน

1.1.3 การบรรยายเชิงอภิปราย การบรรยายแบบนี้ผู้บรรยายใช้เวลา
 บรรยายเพียงเล็กน้อย เป็นเพียงการให้ข้อมูล และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด นอกจากนั้น
 ก็จะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการให้ผู้เรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ผู้เรียนจะเกิด
 ความสุขสนาน มีการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ มาใช้ประกอบการอภิปรายทำให้
 ได้เรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

1.2 การสอนแบบอภิปราย (Discussion)

เป็นวิธีการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและเป็นผู้ทำกิจกรรม
 ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ครูเป็นผู้ชี้แนะ สนับสนุนให้ความสะดวกแก่นักเรียน การสอนด้วยวิธีการ
 อภิปรายจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู
 กับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วย ในการสอนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอภิปรายอาจทำได้
 ดังนี้คือ

1.2.1 การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small group discussion) การ

อภิปรายแบบนี้ ครูผู้สอนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละประมาณ 8 - 10 คน แล้วมอบหมายให้นักเรียนปรึกษาหรือค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ เช่นในการสอนวรรณคดีมรดก เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนศึกกุมภกรรณ ครูอาจมอบให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 อภิปรายถึงเรื่องรามเกียรติ์ ตอนก่อนถึงเรื่องศึกกุมภกรรณ กลุ่มที่ 2 ศึกษาเรื่องศัพท์สำคัญ ๆ กลุ่มที่ 3 ศึกษาเรื่องเนื้อเรื่องย่อ กลุ่มที่ 4 ศึกษาหาข้อความที่ไพเราะพร้อมทั้งเหตุผล กลุ่มที่ 5 วิจารณ์นิสัยตัวละคร ตลอดจนรวบรวมข้อคิดคำคมที่ได้จากเนื้อเรื่อง แต่ละกลุ่มควรจะต้องเลือกประธานและเลขานุการ สมาชิกทุกคนควรพยายามแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และควรมีกิริยาโต้ตอบกันเป็นอย่างดี ไม่ควรปล่อยให้ผู้ใดผู้หนึ่งผูกขาดการพูดเสียแต่เพียงผู้เดียว ในการประชุมกลุ่มย่อยอาจใช้เวลาในการอภิปรายประมาณ 20 - 30 นาที แล้วให้ตัวแทนของกลุ่มมาเสนอผลการอภิปราย

การสอนด้วยวิธีการอภิปรายกลุ่มนี้ในบางกรณีจะปรากฏว่าสมาชิกบางคนไม่มีใครยอมพูด ยอมแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่ไม่เคยเรียนด้วยวิธีนี้มาก่อน ครูซึ่งเป็นผู้ชี้แนะและดำเนินการเรียนการสอนอาจใช้วิธีดังต่อไปนี้คือ

1.2.1.1 วิธีวนรอบวง (circular response) วิธีการนี้นักเรียนจะนั่งเป็นวงกลมกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 8 - 10 คน ประธานจะเริ่มค้นตาม คนที่นั่งอยู่ขวามือให้แสดงความคิดเห็น จากนั้นก็จะถามคนที่นั่งถัดไปจนรอบวง หากปรากฏว่ามีนักเรียนคนใดคิดไม่ทันตอบไม่ทันก็จะข้ามไปก่อน เมื่อวนรอบวงแล้วผู้ที่ยังไม่ได้แสดงความคิดเห็นก็จะพูดจนครบทุกคน

1.2.1.2 วิธีปรึกษากันค้อย ๆ (buzz session) ในกรณีที่นักเรียนคิดไม่ใคร่ออก อาจปรึกษากับคนที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ ค้อย ๆ ก่อนพอให้เกิดความคิด แล้วจึงอภิปรายแสดงความคิดเห็นในกลุ่มอภิปรายต่อไป

1.2.1.3 การอภิปรายเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ที่เรียกว่า Philips'66 คือถ้ากลุ่มอภิปรายมีเกินกว่า 10 คน ก็อาจแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ อีกทีหนึ่ง กลุ่มละ 6 คน ให้สมาชิกพูดคนละ 1 นาที รวมเป็น 6 นาที และรายงานกับกลุ่มใหญ่อีก 6 นาที

1.2.2 การเปิดอภิปรายทั่วไป (open discussion) วิธีนี้นักเรียนจะมีโอกาสได้อภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น และตั้งข้อสังเกตได้อย่างกว้างขวางหลังจากที่ครูบรรยายเสร็จแล้ว เช่นในด้านการใช้ภาษา ครูอาจเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายกันถึงปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาในปัจจุบัน หลังจากเรียนเรื่องการพูด การเขียน หรือเรื่องลักษณะนาม

หรือคำความกล้าแล้ว เช่น การพูดตัว ร ล ความกล้าไม่ชัดเจน ใช้ลักษณะนามผิด สะกดผิด อ่านออกเสียงผิด เป็นต้น ส่วนในการเรียนเรื่องวรรณคดีนั้น นักเรียนอาจอภิปรายถึงความไพเราะของวรรณคดีในเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย หรือวิจารณ์นิสัยตัวละครในวรรณคดีเรื่องใด เรื่องหนึ่งก็ได้ สิ่งที่สำคัญก็คือ ครูควรพยายามสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ครูต้องเป็นคนใจกว้าง ยินดีตอบคำถาม ยอมรับฟังและเคารพความคิดเห็นของนักเรียนในฐานะที่เป็นเอกัตบุคคลคนหนึ่ง และควรพยายามเสริมกำลังใจให้กล้าแสดงความคิดเห็นให้มาก ๆ

1.2.3 การอภิปรายเป็นคณะ (Panel discussion) ในการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ครูอาจมอบหมายให้นักเรียนประมาณ 5 - 6 คน ไปศึกษาค้นคว้ามาแล้วมาอภิปรายหน้าชั้น เป็นกิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน หรือเป็นกิจกรรมขั้นสรุป หรือกิจกรรมประกอบการเรียนก็ได้ ในจำนวนนักเรียน 5 - 6 คนนั้น จะมีนักเรียนคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายตัวอย่าง เช่นในการเรียนวรรณคดีเรื่องอิเหนา อาจให้นักเรียนอภิปรายกันในหัวข้อ "สิ่งดีเด่นจากวรรณคดีเรื่องอิเหนา" "แง่คิดจากอิเหนา" "อิเหนาเจ้าเล่ห์" หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ นักเรียนทั้ง 5 - 6 คนนั้นก็จะมีอภิปรายแสดงความคิดเห็นหรือแสดงทรรศนะของตนให้เพื่อนรับทราบ เมื่อผู้อภิปราย ๆ เสร็จแล้ว นักเรียนคนอื่น ๆ ก็จะมีซักถามกล่าวเพิ่มเติมหรือตั้งข้อสงสัยแก่ได้ การสอนด้วยการอภิปรายเป็นคณะนี้ นักเรียนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแข็งขัน

1.2.4 การอภิปรายแบบปาฐกถาหมู่ (Symposium) การสอนภาษาไทยโดยการอภิปรายแบบนี้ นักเรียนประมาณ 4 - 5 คนจะได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนอย่างละเอียด ตัวอย่างเช่น ในการสอนวรรณคดีมรดกเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอนขุนแผนขึ้นเรือนขุนช้างได้นางแก้วกิริยา ผู้อภิปรายจะปรึกษาหารือกันแล้วแบ่งงานกันไปศึกษาค้นคว้า เช่น ผู้อภิปรายคนที่ 1 จะได้รับมอบหมายให้ไปค้นคว้าเรื่องตำนานเสภา คนที่ 2 เรื่องย่อ ก่อนถึงตอนขุนแผนขึ้นเรือนขุนช้าง คนที่ 3 รวบรวมข้อคิดคำคมและบทประพันธ์ที่มีความไพเราะที่ปรากฏในเรื่อง คนที่ 4 วิจารณ์ลักษณะนิสัยของตัวละคร อันได้แก่ ขุนแผน ขุนช้าง นางวันทอง และนางแก้วกิริยา หลังจากผู้อภิปรายทำหน้าที่เสร็จแล้ว เพื่อน ๆ ในชั้นก็จะซักถาม ตั้งข้อสงสัยหรือกล่าวเพิ่มเติม

1.2.5 การอภิปรายซักถาม (Colloquy) การสอนภาษาไทยด้วยการอภิปรายแบบนี้ ผู้เรียนทุกคนจะต้องศึกษาค้นคว้าเรื่องที่จะเรียนอย่างกว้างขวาง จึงจะสามารถซักถามโต้ตอบกันได้ตรงประเด็น นักเรียนทั้งชั้นจะต้องแบ่งเป็น 2 พวก กำหนดให้นักเรียน

3 - 4 คน เป็นวิทยากร มีหน้าที่ตอบคำถาม นักเรียนที่เหลือจะต้องช่วยกันประมวลคำถามและจัดคำถามเป็นประเด็นสำคัญ ๆ แล้วส่งตัวแทนเป็นผู้ซักถามประมาณ 3 - 4 คน มีผู้ดำเนินการอภิปราย เป็นผู้ช่วยให้การอภิปรายดำเนินไปโดยสะดวก การจัดที่นั่งบนเวที จะมีวิทยากรนั่งอยู่ด้านหนึ่ง ตัวแทนผู้ฟังนั่งอยู่อีกด้านหนึ่ง ผู้ดำเนินการอภิปรายจะแนะนำวิทยากรและตัวแทนผู้ฟังก็จะถามคำถามที่ละประเด็น วิทยากรจะเป็นผู้ตอบ หากผู้ฟังยังข้องใจอยู่ก็อาจถามต่อจนชัดเจน จากนั้นก็จะถามประเด็นต่อไป ตัวอย่างเช่น ในการเรียนเรื่องการใช้ภาษา นักเรียนทั้งชั้นจะช่วยกันประมวลคำถามว่าปัญหาในการใช้ภาษามีอะไรบ้าง เช่น การสะกดคำผิด การอ่านคำไม่ถูกต้อง นักเรียนที่เป็นวิทยากรก็จะไปศึกษาเรื่องการสะกดคำ เรื่องการใช้ตัว ศ ษ ส ตัว น ณ การประวิสรรชนีย์ และไม่ประวิสรรชนีย์ ตลอดจนการใช้ลักษณะนาม นักเรียนที่เป็นตัวแทนผู้ฟังก็จะถามคำถามที่ละประเด็น คนที่เป็นวิทยากรก็จะเป็นผู้ตอบ ผู้ที่เป็นผู้ฟัง หากยังไม่หายข้องใจก็จะถามคำถามได้ หากวิทยากรตอบไม่ได้หมด ครูก็จะเป็นผู้ช่วยตอบ ในขณะเดียวกันจะให้พจนานุกรมช่วยด้วยจะเป็นการดียิ่ง

1.3 การสอนแบบอนุมานวิธี (Deductive Method)

คือการสอนโดยที่ครูให้คำจำกัดความ ให้หลักเกณฑ์ของเนื้อหาวิชาก่อนแล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ เช่น เมื่อสอนคำถาม ครูจะบอกคำจำกัดความลงไปเลยว่า คำถามคือคำถามที่ถามคน สัตว์ สิ่งของ ตัวอย่างเช่น ดินสอ ปากกา โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น การสอนแบบนี้ดำเนินไปโดยรวดเร็ว นักเรียนบางส่วนอาจฟังและติดตามทัน แต่จะมีนักเรียนอีกส่วนหนึ่งตามไม่ทัน ไม่เข้าใจ จึงควรจะได้ใช้สื่อการสอน เช่น แถบประโยค แผนภูมิ แผ่นปลิว แผ่นโปร่งใส หุ่นจำลอง ของจริงประกอบการสอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมด้วยการช่วยยกตัวอย่าง อภิปราย ซักถาม แต่งประโยค ทำท่าทางประกอบ วาดภาพ และร้องเพลงด้วย การสอนก็จะได้ผลดีกว่าครูบอกคำจำกัดความ และยกตัวอย่างให้นักเรียนฟังแต่เพียงอย่างเดียว

1.4 การสอนแบบอุปมานวิธี (Inductive Method)

คือการสอนจากตัวอย่างไปสู่กฎเกณฑ์ ในการสอนหลักภาษาแทนที่ครูจะสอนโดยคำจำกัดความของเรื่องนั้น และยกตัวอย่างให้เองทั้งหมด ครูจะให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง สรุปคำจำกัดความและหลักเกณฑ์จากตัวอย่างด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น ในการสอนเรื่องคำพ้องเสียง ครูจะเสนอมัครคำ หรือเขียนคำต่าง ๆ ลงบนกระดานดำ เช่น การ กาญจน์ กาล ภาพ กานท์ กานต์ การณ์ จากนั้นก็ให้นักเรียนหาคำที่ออกเสียง "กาน" อื่น ๆ มาประกอบด้วย จะเป็นคำเดียวโดด ๆ หรือคำที่ออกเสียงกานที่ประสมอยู่กับคำอื่นก็ได้ เช่น

กานดา กาญจนบุรี กลกานท์ กาลเวลา กาลกิริยา ภาพโรค เหตุการณ์ อุตมการ
โครงการ เหตุการณ์ และอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สิ่งที่เรียนสัมพันธ์กับคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันให้
มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ครูจะบอกกับนักเรียนว่า คำทั้งมวลที่ยกตัวอย่างกันขึ้นนั้น เรียกว่า คำ
พ้องเสียง ครูขอให้นักเรียนช่วยกันสังเกตลักษณะตลอดจนความหมายของคำ นักเรียนจะค่อย ๆ
ช่วยกันพิจารณาแล้วสรุปด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
นักเรียนจะจดบันทึกสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง พร้อมทั้งมีตัวอย่างประกอบมากมาย การเรียนโดยวิธีนี้
จะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ลึกซึ้ง และจดจำได้แม่นยำ เพราะเกิดการเรียนรู้อย่าง
แท้จริง

1.5 การสอนด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving Method)

การแก้ปัญหานั้นเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนควรจะได้รับ การฝึกฝน เพราะใน
การดำเนินชีวิตของคนเรานั้น จะต้องเผชิญปัญหาอยู่เป็นอันมาก หากไม่รู้วิธีการ หรือขาดทักษะ
ในการแก้ปัญหา ก็อาจจะทำให้ชีวิตดำเนินไปไม่ราบรื่นเท่าที่ควร การสอนโดยวิธีแก้ปัญหาเป็น
วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีขั้นตอนชัดเจน คือการกำหนดปัญหา การหาขอบเขตหรือรวบรวม
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การตั้งสมมุติฐานหรือการคาดคะเนถึงความเป็น การรวบรวม
ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา และขั้นสรุป เช่น การเรียนวรรณคดี ซึ่งวรรณคดีเป็นแบบจำลองชีวิตการ
ดำเนินเรื่อง พฤติกรรม และการตัดสินใจของตัวละคร ก็มักจะมีลักษณะเหมือนชีวิตจริง ตามที่
ผู้ประพันธ์กำหนดบทบาทให้ ในบางครั้งตัวละครก็ประสบปัญหา และจะต้องหาทางแก้ปัญหาหรือ
ตัดสินใจของตัวละคร บางครั้งก็ถูกต้อง แต่บางครั้งก็ไม่เหมาะสม ครูจึงควรถือโอกาสให้นักเรียน
ได้ฝึกฝนทักษะในการแก้ปัญหา เช่น สมมุติว่านักเรียนเป็นลินสมุทหร นักเรียนจะคินนางสุวรรณมาลี
ให้แก่อุสเรนหรือไม่ หรือถ้านักเรียนเป็นวาสิฏฐี นักเรียนจะออกไปพบกับกามนิดในยามค่ำคืน
หรือไม่

1.6 การสอนโดยวิธีแบ่งกลุ่มระดมความคิด (Brain Storming group)

การสอนโดยวิธีนี้ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 8 - 10 คน
อย่างมากไม่เกิน 15 คน เพราะถ้ามีจำนวนมากไปจะทำให้การแสดงความคิดเห็นไม่คล่องตัวเท่าที่ควร
การระดมความคิดใช้เวลาสั้น ๆ ประมาณ 10 - 15 นาที แต่ละกลุ่มจะมีประธานและเลขานุการ
ประธานจะขอให้สมาชิกทุกคนช่วยกันระดมความคิด เมื่อใครคิดอะไรได้ก็พูดออกมา เลขานุการ
ก็จดบันทึกไว้ โดยไม่คำนึงถึงความสำคัญก่อนหลัง จากนั้นตัวแทนของกลุ่มก็จะออกมารายงานให้

กลุ่มใหญ่ทราบ ในการเรียนเรื่องการใช้ภาษา นักเรียนอาจช่วยกันระดมความคิดว่า การพูดที่ดี การฟังที่ดี การใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องควรจะเป็นอย่างไร ในการเรียนวรรณคดีก็เช่นเดียวกัน เช่นการเรียนเรื่องพระอภัยมณี นักเรียนแต่ละกลุ่มจะระดมความคิดเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของ ตัวละครแต่ละตัว เช่น พระอภัยมณี สินสมุทร นางสุวรรณมาลี ศรีสุวรรณ และอุศเรน เป็นต้น

1.7 การสอนด้วยการแบ่งกลุ่มศึกษา (Study group)

การที่จะศึกษาวรรณคดีให้เข้าใจลึกซึ้งนั้นจะต้องค้นคว้าอย่างมาก อาจ เป็นการศึกษาค้นคว้าจากตำราในห้องสมุด ด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการเข้าร่วม กิจกรรมโดยตรง ครูจึงควรที่จะได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อนักเรียนจะได้มีนิสัยรักการค้นคว้า และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การแบ่งกลุ่มค้นคว้านี้ ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 4 - 5 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 8 - 10 คน และมอบหมายงานให้ไปศึกษาค้นคว้า โดยกำหนดเวลาให้ อาจเป็น 3 วัน 5 วัน หรือ 1 สัปดาห์ก็ได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อนักเรียนจะเรียนวรรณคดีเรื่องมหาเวทสันตราชดก อาจ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ ประเพณีการเทศน์มหาชาติ ค่านิยม ที่ปรากฏในการเทศน์มหาชาติ ข้อความที่ไพเราะซาบซึ้งกินใจ ข้อคิดคำสอนและคุณธรรมต่าง ๆ ของตัวละคร เป็นต้น

1.8 การสอนโดยวิธีแบ่งหมู่ให้นักเรียนทำงาน (Task group)

การสอนโดยวิธีนี้เป็นวิธีการที่เป็นประโยชน์ เพราะว่าช่วยให้นักเรียนมี ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีระเบียบแบบแผน รู้จักรับผิดชอบร่วมกัน เช่น หลังจาก ที่ครูสอนหลักการสังเกตคำบาลีแล้ว ก็จะแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มไปค้นคว้ารวบรวมคำบาลี ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อาจค้นจากพจนานุกรม หนังสือเรียนวรรณคดี หรืออื่น ๆ โดยกลุ่ม ที่หนึ่งรับผิดชอบไปหาคำที่มีพยัญชนะตัวที่หนึ่งสะกด พยัญชนะตัวที่หนึ่งและตัวที่สองตาม กลุ่มที่สอง หาคำที่มีพยัญชนะตัวที่สามสะกด พยัญชนะตัวที่สามที่สี่ตาม กลุ่มที่สาม รวบรวมคำที่มีพยัญชนะ ตัวที่ห้าสะกด และตามได้ทั้งวรรค หรือเมื่อเรียบเรียงอักษรควบแท้ ควบไม่แท้แล้ว ครูอาจแบ่ง นักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 3 - 5 คน ไปช่วยกันแต่งประโยค เรื่องสั้น ๆ ประมาณ 5 บรรทัด หาคำประพันธ์ หรือเพลงซึ่งประกอบไปด้วยอักษรควบแท้ ควบไม่แท้มาเสนอต่อ ชั้นเรียน หรือเมื่อเรียบเรียงรูปและเสียงของวรรคยুক্তแล้ว ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ไปหาคำที่มีเสียง เอก โท ตรี และจัตวา พยายามหาคำที่ไม่มีรูปมีแต่เสียง หรือคำที่มีเสียงและ

รูปไม่ตรงกัน เช่น

กลุ่มที่ 1 เสียงเอก ได้แก่ กาบหมาก หมึกหก ตกตึก เกือกหลุด สะดุด
หยุดกึก สลบหมด ผักคย แจกหมวก ตกแตก แดดออก ดอกหมุด หมดสนุก

กลุ่มที่ 2 เสียงโท ได้แก่ วาดภาพ ลาบเลือด มืดเขียด ลูกมาก โลกมาก
ลูกโลก โชกเลือด โรคมก คาคโทษ ลูกฟูก พุดมาก ลูกรอก นอกคอก ซอกแซก

กลุ่มที่ 3 เสียงตรี ได้แก่ นักร้อง น้องรัก ชักช้า ร้ายนัก รักนี้ คำไม้มดยักษ์
นกน้อย ชดช้อย พักร้อน ค้อนควัก ชักช้อน มืดซิด คึกฤทธิ์ คิดลึก นึกรัก นักรบ
พบรัก

กลุ่มที่ 4 เสียงจัตวา ได้แก่ สมศรี แสนสวย ขาวขาว หนสวย ขวนขวาย
หายหนาว ขวยเขิน สงสัย เสาสสูง โฉมเฉลา เสสรวล ทวนหา หวเหา ทางหมา
เสฉวน

ในด้านวรรณคดีนั้น เมื่อเรียนเรื่องขุนช้างขุนแผนแล้ว ครูจะช่วยแบ่งนักเรียน
เป็นกลุ่มย่อย 3 - 4 กลุ่ม ทำเรื่องย่อ รวบรวมศัพท์ยาก คำประพันธ์ที่ไพเราะ ข้อคิดคำคม
วิจารณ์นิสัยตัวละคร และรวมประเพณีวัฒนธรรมที่ปรากฏในเรื่อง เป็นต้น

1.9 การสอนด้วยวิธีการสอนเป็นคณะ (Team Teaching)

ในโรงเรียนหนึ่ง ๆ จะมีครูภาษาไทยหลายคนด้วยกัน แต่ละคนจะมีความถนัด
ในการสอนต่างกัน และมีประสบการณ์ความสามารถในการสอนต่างกัน การสอนเป็นคณะจะช่วย
ให้นักเรียนได้เรียนกับครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน ทั้งนี้เพราะการสอนเป็นคณะคือการสอนที่
จัดครูเป็นกลุ่มหรือเป็นคณะประมาณกลุ่มละ 4 - 5 คน ประกอบไปด้วยครูอาวุโส ผู้มีความสามารถ
ในการสอนอย่างดีเป็นหัวหน้าคณะ ครูที่มีประสบการณ์รองลงมา ครูใหม่ ครูช่วยสอน หรือนิสิต
ฝึกสอน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ เป็นผู้ร่วมคณะครูทุกคนจะวางแผนงานด้วยกัน ช่วยกันสอน ครู
มีประสบการณ์น้อยมีโอกาสได้วางแผนและสอนร่วมกับครูอาวุโสที่มีประสบการณ์มาก นักเรียนเอง
ก็มีการจัดกลุ่มเช่นกัน ในการสอนเป็นคณะนั้น จะมีการสอนเป็นกลุ่มใหญ่ (large group in-
struction) การสอนกลุ่มย่อย (small group instruction) และการสอนเป็น
รายบุคคลที่นักเรียนทำงานด้วยตนเอง (independent study)

ในการสอนเป็นคณะนั้น ครูอาวุโสจะเชิญลูกทีมประชุมวางแผนการสอน ในขณะที่มีการสอน
กลุ่มใหญ่ ซึ่งจะมีนักเรียนตั้งแต่ 50 - 200 คน ครูอาวุโสจะเป็นผู้สอน โดยมีครูผู้ร่วมทีมเป็นคน

ช่วยเหลือ ตัวอย่างเช่น ในขณะที่ครูอาวุโสสอนเรื่องรามเกียรติ์ ลูกทีมบางคนอาจจะช่วยพากย์ โขน เป็นการสาธิต หรือลูกทีมอีกคนหนึ่งอาจจะช่วยฉายสไลด์ เทป เรื่องรามเกียรติ์ให้นักเรียนชม ก็ได้ ในขณะที่การสอนดำเนินไป ครูทุกคนจะอยู่พร้อมกันหมด เมื่อสอนในกลุ่มใหญ่แล้วก็จะมีการ แยกกลุ่มมาสอนในกลุ่มย่อย โดยมีครูประจำอยู่ตามกลุ่มต่าง ๆ และตามอุดมคติแล้ว การสอนเป็น คณะจะต้องมีการสอนเป็นรายบุคคลให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วย

1.10 การสอนด้วยวิธีการตอบสนอง (Response-Centered Technique)

การสอนวรรณคดีโดยวิธีนี้เป็นผลเนื่องมาจากทฤษฎีการเร้าและการตอบสนอง (Stimulus-Response Theory) วิธีการสอนแบบนี้เน้นทั้งที่ตัวเนื้อหาบทเรียน (Subject-Centered) และที่ตัวนักเรียนเอง (Student-Centered) ครูผู้สอนจะพยายามให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการเรียนโดยเฉพาะการตอบสนองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นักเรียนจะรู้สึกว่าเป็นคนเองเป็นบุคคลที่มีค่า ครูให้ความสนใจเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และครูก็มักจะยอมรับฟังและเคารพความคิดเห็นนั้น ๆ เช่น เมื่อนักเรียนได้อ่านวรรณคดีตอนหนึ่ง นักเรียนอาจจะแสดงปฏิกิริยาได้ตอบโต้หลายอย่าง เช่น พูด เขียน แสดงความรู้สึก แต่งคำประพันธ์ ร้องเพลง แสดงละคร แสดงจินตลีลา หรือวาดภาพก็ได้ ครูจึงควรพยายามให้นักเรียนได้พบได้อ่านบทวรรณคดีเป็นจำนวนมาก ให้นเวล่านักเรียนได้อ่าน ได้คิด ได้แสดงออก ทาวิธีการเร้าให้นักเรียนตอบสนอง อาจเป็นการตั้งคำถามหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ก็ได้ และสอนให้นักเรียนอื่น ๆ เข้าใจว่า เนื่องจากแต่ละคนมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมต่างกัน การแสดงออกจึงย่อมแตกต่างกันออกไป ครูควรอดทนต่อการตอบสนองของเด็ก เพราะบางครั้งนักเรียนก็สนองตอบได้รวดเร็ว แต่บางครั้งก็สนองตอบได้ช้า ผลการตอบสนองบางครั้งก็น่าสนใจ แต่บางครั้งก็ไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนั้นครูยังช่วยให้นักเรียนพยายามเกิดความเข้าใจว่า เหตุใดตนเองจึงตอบสนองเช่นนั้น

1.11 การสอนภาษาไทยแบบหน่วย (Teaching Unit)

วิธีการที่จะสอนภาษาไทยให้น่าสนใจอีกวิธีหนึ่งก็คือการจัดการสอนในรูปของหน่วยการเรียน คือพยายามจัดให้การเรียนการสอนวรรณคดีสัมพันธ์กับหลักภาษา และทักษะการใช้ภาษา วิธีดำเนินการก็คือ แทนที่จะสอนวรรณคดีตามที่ปรากฏอยู่ในหนังสือแบบเรียน ก็จัดทำเป็นหน่วยตั้งชื่อหน่วยขึ้นใหม่ โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมถึงวรรณคดีนั้น ๆ ด้วย ตัวอย่างเช่น ครูและนักเรียนอาจจะตกลงกันตั้งชื่อหน่วยวรรณคดีว่า สามัคคีคือพลังก่อตั้งชาติ หรือความสามัคคีกับความมั่นคงของประเทศ เนื้อหาในหน่วยนี้ส่วนหนึ่งจะเป็นวรรณคดีเรื่องพระร่วง นอกจากนั้นก็จะเป็นเนื้อหาที่มาจากหนังสือเล่มอื่น ๆ รวมทั้งเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันด้วย

วิธีดำเนินการ

1.11.1 การเลือกหน่วยที่จะเรียน ครูกับนักเรียนควรจะได้มีส่วนร่วมในการตั้งชื่อและเลือกหน่วยที่จะเรียน ก่อนที่จะตั้งชื่อหน่วยนั้นควรมีเกณฑ์ให้แน่นอน เช่น ควรจะเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจไม่เคยเรียนมาก่อน เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในปัจจุบัน หรือในอนาคตก็ได้ และเรื่องที่จะเรียนนั้นมีแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าได้อย่างเพียงพอ

1.11.2 ครูกับนักเรียนช่วยกันตั้งวัตถุประสงค์

1.11.3 ครูกับบรรณารักษ์ร่วมกันทำรายการหนังสือเพื่อใช้ประกอบการค้นคว้า

1.11.4 ดำเนินการสอนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 - 5 กลุ่ม ๆ ละประมาณ 7 - 8 คน และจัดกิจกรรมออกเป็น 5 ประเภท นักเรียนทุกกลุ่มจะต้องทำกิจกรรมทุกประเภท แต่ละประเภทจะใช้เวลา 1 คาบ เพราะฉะนั้นในการเรียนหน่วยเรื่องสามัคคีคือพลังก่อตั้งชาติ จะมีวิธีการดังต่อไปนี้คือ

คาบที่ 1 นักเรียนกลุ่มที่ 1 อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงเรื่องความสามัคคีที่จะทำให้ชาติธำรงอยู่ได้

กลุ่มที่ 2 นักเรียนเขียนเรียงความสั้น ๆ หรือคำประพันธ์แสดงความสามัคคีที่จะช่วยให้ประเทศชาติอยู่รอดปลอดภัย

กลุ่มที่ 3 นักเรียนอ่านวรรณคดีพระร่วง และหนังสือที่มีเนื้อเรื่องสอดคล้องกับความสามัคคีเล่มอื่น ๆ อีก เช่น สิ้นชาติ ประวัติท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ท้าวสุรนารี แล้วนำมาอภิปรายกัน

กลุ่มที่ 4 นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มแต่งคำขวัญที่เกี่ยวกับความสามัคคีคือพลัง

กลุ่มที่ 5 นักเรียนแต่งบทละครสั้น ๆ ที่มีเนื้อเรื่องแสดงถึงความสามัคคีและความรักชาติ

ในคาบที่ 2 - 3 - 4 และ 5 นักเรียนแต่ละกลุ่มก็เปลี่ยนไปทำกิจกรรมอื่น ๆ อีกประเภทจนครบทั้ง 5 ประเภท

1.12 การสอนภาษาไทยแบบศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center)

การสอนโดยวิธีนี้ เป็นวิธีการที่นำเอาแนวคิดกรมทางการศึกษามาใช้ประกอบ

การสอน โดยการใช้การสอนที่ใช้สื่อประสม (multimedia instruction) และกระบวนการกลุ่ม (group process) มาประสมกัน เป็นการใช้สื่อการสอน และกิจกรรมกลุ่มที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนาน มีชีวิตชีวา ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรมหลาย ๆ ประเภท เป็นการฝึกฝนความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน

การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ คือการแบ่งนักเรียนในห้องออกเป็นกลุ่มกิจกรรมประมาณ 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะเรียนเนื้อหา ใช้สื่อการสอน และทำกิจกรรมแตกต่างกันออกไป การเรียนแบบนี้ นักเรียนจะมีประสบการณ์ตรงในการเรียนด้วยตนเอง โดยใช้สื่อการสอนเป็นเครื่องช่วย นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงจากประสบการณ์ในการทำกิจกรรม

การจัดห้องเรียนแบบนี้จะจัดมานั่ง โต๊ะเรียน เป็น 4 ศูนย์ และมีศูนย์สำรองอีก 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์จะมีเนื้อหาของบทเรียน สื่อการสอน บัตรคำอธิบาย หรือคำสั่ง ให้นักเรียนทำกิจกรรม หัวข้ออภิปรายหรือคำถาม กระดาษ ดินสอ สำหรับให้นักเรียนบันทึกผลของกิจกรรม เช่นในการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศพระบาทของสุนทรภู่

ศูนย์ที่ 1 นักเรียนชมสไลด์แสดงสถานที่ต่าง ๆ ที่สุนทรภู่เดินทางผ่าน จนกระทั่งถึงพระบาทสระบุรี

ศูนย์ที่ 2 ศึกษาลักษณะกลอนนิราศ และลองร่วมกันแต่งกลอนนิราศสั้น ๆ

ศูนย์ที่ 3 นักเรียนอภิปรายถึงส่วนวนโวหาร และความไพเราะที่ปรากฏในวรรณคดี

ศูนย์ที่ 4 ศึกษาประวัติและผลงานของสุนทรภู่จากเอกสารที่กำหนดให้ แล้วทำเรื่องย่อ

ศูนย์สำรอง นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ เขียนคำศัพท์ และความหมายลงในบัตรคำ หากคำไวพจน์ของคำศัพท์บางคำ เช่น คำที่มีความหมายว่า น้ำ นาง ดอกไม้ เป็นต้น

นักเรียนจะใช้เวลาในการทำกิจกรรมแต่ละศูนย์ ๆ ละ 20 นาที เมื่อทำเสร็จก็จะเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ๆ จนกว่าจะครบทุกศูนย์ สำหรับนักเรียนที่ทำเสร็จก่อนเวลาและศูนย์ต่อไปยังไม่ว่าง ก็จะไปทำกิจกรรมในศูนย์สำรอง

1.13 การสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) ประภาศรี สิทธิอำไพ (2524: 241 - 244) ได้กล่าวไว้ว่า

การสอนแบบกลุ่มเป็นการฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างสัมพันธ์กัน เหมือนกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน นักเรียนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มจะต้องเป็น นักฟังที่ดี คือ ฟังด้วยความสนใจ ตั้งใจฟังความเห็นทั้งที่ตรงและไม่ตรงกับใจของตนเอง ทำ ความเข้าใจความหมายของเนื้อหา สังเกตอาการปฏิกิริยาของผู้พูด ไม่เดาล่วงหน้า หรือโต้ตอบ ขัดจังหวะผู้พูด ไม่คอยจับผิดการใช้สำนวนหรือเล่นคำพูดมากกว่ามุ่งค้นหาใจความ พยายาม เข้าใจให้ตรงกับที่ผู้พูดตั้งใจพูด ไม่รีบด่วนตีความหมายโดยอคติส่วนตน ทำให้ใจกว้าง การ อภิปราย ในกลุ่มจะสำเร็จผลก็เพราะสมาชิกเป็นนักฟังและนักพูดที่ดี ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี ระหว่างบุคคลในขณะดำเนินกิจกรรมกลุ่ม วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ระหว่างผู้ฟังกับผู้พูดก็คือการทบทวนและแปลความหมายเพื่อช่วยให้สื่อความหมายได้ตรงกัน

หลักการสอนโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์ มีดังนี้

1.13.1 ยึดผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรม อย่างทั่วถึง เพื่อช่วยทำให้เกิดความพร้อม และมีความกระตือรือร้นในการเรียน

1.13.2 ให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด ยึดกลุ่มเป็น แหล่งความรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

1.13.3 กระบวนการสำคัญของการเรียนรู้คือสามารถค้นพบคำตอบหรือ วิธีการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

1.13.4 สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ฯลฯ

2. การเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของบทเรียน ซึ่งครู ภาษาไทยจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

2.1 ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาวัยรุ่น จิตวิทยาการเรียนรู้ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์

2.2 ครูต้องสอนวิชาภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น

2.3 ในการสอนภาษาไทยครูต้องฝึกทักษะที่จำเป็น 4 ด้านคือ ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน และทักษะการคิด

2.4 ครูต้องมีวิธีจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกภาษาและสอนให้สามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การสอนภาษาไทยในปัจจุบันจึงเป็นการสอนแบบสัมพันธทักษะ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกวิธีสอน

- 3.1 วิธีสอนที่นำมาใช้เหมาะสมกับความสามารถ ความรู้ในเนื้อหาวิชาและความสนใจของครู
- 3.2 ต้องเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนและวัย
- 3.3 วิธีสอนที่นำมาใช้ต้องพิจารณาให้เหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอน
- 3.4 วิธีสอนต้องพิจารณาเลือกให้เหมาะสมกับวัน เวลา และสถานที่ที่จะใช้สอน
- 3.5 เลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในท้องถิ่น และหาได้ง่าย

4. การสาธิตการสอน เป็นวิธีการแสดงตัวอย่างการสอนให้ดู การสาธิตการสอน อาจเชิญครูที่ทำการสอนดีมาสาธิตการสอน เพื่อแสดงกระบวนการสอน การใช้สื่อการสอน ขั้นตอนการสาธิตการสอน เริ่มจากการบรรยายหรือแจกเอกสารก่อน เพื่อให้ความรู้อันเป็นข้อมูลพื้นฐานหรือหลักการ เช่นจุดประสงค์การสอน เนื้อหาวิชาที่สอน ขั้นตอนการสอน จุดสำคัญที่จะสาธิตแล้วจึงแสดงการสาธิต เมื่อสาธิตจบควรให้ผู้สาธิตและคณะครูที่ดูการสาธิตได้อภิปรายร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่จะนำไปสู่การปรับปรุงการสอนของคณะครู

5. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อที่สมาชิกในกลุ่มได้รู้จักกัน อาจเป็นการเล่นเกม เช่น เกมละลายน้ำแข็ง เป็นต้น วิธีเล่น ให้สมาชิกในกลุ่มแนะนำตัวเองเกี่ยวกับชื่อ ประสบการณ์ทำงาน หรืออื่น ๆ โดยกล่าวย้อนหลังตามที่สมาชิกในกลุ่มแนะนำก่อนสองคนแล้วจึงแนะนำตัวเอง ทำเช่นนั้นจนครบทุกคน

6. เอกสารแนะนำวิธีสอนต่าง ๆ

กิจกรรมการนิเทศ

1. วิทยากรแนะนำความเป็นมาและความสำคัญของการจัดอบรมสัมมนา เช่น เพื่อแนะนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและนำไปปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอน

ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยแบ่งกลุ่มย่อย ครูที่เข้ารับการอบรมสัมมนา เล่นเกม ละลายน้ำแข็ง เพื่อให้ครูในกลุ่มได้รู้จักกัน จากนั้นให้ครูที่เข้ารับการอบรมสัมมนาระดมหลังสมอง เขียนวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่ครูรู้จักและเคยผ่านมา เช่น เคยสอนแบบวิธีบรรยาย สาคิต แบ่งกลุ่ม ทำงาน ฯลฯ

3. แบ่งกลุ่มย่อยซุบซิบปรึกษา (Buzz session) การสอนแบบที่ใช้มากที่สุด พร้อมเหตุผล เช่น เมื่อซุบซิบปรึกษาแล้วพบว่าการสอนแบบบรรยายใช้มากที่สุด เพราะครูมีเวลา เตรียมการสอนน้อยและสะดวกในการสอน เป็นต้น

4. วิทยากรสรุปวิธีการสอนแบบต่าง ๆ และการเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาและจุดมุ่งหมายของบทเรียน เช่น

การสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง "การอ่านทำนองเสนาะโคลงสี่สุภาพและกาพย์ฉก 16" การเลือกใช้วิธีสอนอาจใช้วิธีการสอนเป็นรายบุคคล โดยฝึกอ่านทำนองเสนาะตามตัวอย่าง จากเครื่องบันทึกเสียง หรือโดยการแบ่งกลุ่มย่อย ฝึกการอ่านทำนองเสนาะ หลังจากฟังตัวอย่าง จากเครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น

5. วิทยากรบรรยายวิธีสอนแบบต่าง ๆ และสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งวิธีสอนที่ใช้ ในการสอนวิชาภาษาไทยที่ควรนำมาใช้ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การสาธิต การแบ่ง กลุ่มค้นคว้า การแบ่งกลุ่มระดมความคิด การแบ่งกลุ่มทำงาน การค้นคว้ารายบุคคล การสอน เป็นรายบุคคล การแสดงบทบาทสมมติ การใช้เพลงและเกมประกอบการสอน การใช้บทเรียน สำเร็จรูป การใช้สถานการณ์จำลอง การสอนเป็นคณะ เป็นต้น

ตัวอย่างการสาธิตการสอนแบบสาธิตการแสดงหุ่นกระบอก

วิทยากรนำอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น หุ่นกระบอก เครื่องบันทึกเสียง โรงเชิดหุ่น ฯลฯ อธิบายวิธีเชิดหุ่น และแสดงวิธีการเชิดให้เข้ากับเสียงเพลง วิทยากรขออาสาสมัครทดลองทำ และให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ฝึกปฏิบัติตาม

6. แบ่งกลุ่มย่อย เลือกสาธิตวิธีสอนแบบต่าง ๆ กลุ่มละหนึ่งวิธี ตามเวลาที่กำหนดให้ โดยไม่ซ้ำแบบกัน

7. ร่วมกันสรุปบททวนการสอนแบบต่าง ๆ อภิปรายซักถามปัญหาที่สงสัย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการที่จะนำไปพัฒนาเทคนิควิธีการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

งบประมาณ (งบประมาณประจำปี/เงินบำรุงการศึกษา)

ค่าใช้สอย	2,000	บาท
ค่าตอบแทน	3,000	บาท
ค่าวัสดุ	3,000	บาท
รวม	8,000	บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
2. วิทยาลัยครู

การประเมินผล

1. จากแบบสอบถามไปประเมินผลการอบรม สัมมนา
2. จากการสังเกตและการอภิปรายซักถามปัญหา
3. จากการติดตามผลการนำไปใช้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยมีความกระตือรือร้นในการคิดค้นหาวิธีการสอนใหม่ ๆ
2. ครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
3. ครูภาษาไทยนำเทคนิควิธีการสอนวิชาภาษาไทยแบบต่าง ๆ ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ เกิดความสนุกสนานตื่นเต้นในการสอนที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ และมีความเข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ดีขึ้น

ตารางการกำหนดการอบรมสัมมนา
โครงการพัฒนาเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย

วันที่.....

ณ ห้องประชุม.....

วันที่ 1

- 08.00 - 08.30 น. - ลงทะเบียนรับเอกสาร
- 08.45 - 09.00 น. - พิธีเปิดการอบรม สัมมนา
- 09.00 - 10.30 น. - วิทยากรแนะนำความเป็นมาและความสำคัญของการจัด
อบรม สัมมนา
 - กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เล่น เกมละลายน้ำแข็ง
 - ระดมพลังสมองให้ครูที่เข้ารับการอบรม เขียนวิธีสอน
แบบต่าง ๆ ที่รู้จักและที่เคยผ่านมา
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - แบ่งกลุ่มย่อยชูบชิบปรึกษา การสอนแบบที่ใช้มากที่สุด
พร้อมเหตุผลและรายงานสรุป
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - วิทยากรบรรยายสรุปวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - วิทยากรบรรยายการเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะกับเนื้อหา
และจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน และการอภิปราย
ซักถามปัญหาต่าง ๆ

วันที่ 2

- 08.30 - 10.30 น. - วิทยากรสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - วิทยากรสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ (ต่อ)

- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - แบ่งกลุ่มย่อยผู้เข้ารับการอบรม เตรียมการสาธิตการสอน
แบบต่าง ๆ กลุ่มละ 1 แบบ
- วิทยากรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ให้
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - สรุป ทบทวนการสอนแบบต่าง ๆ และอภิปรายซักถาม
ปัญหา

วันที่ 3

- 08.30 - 10.30 น. - วิทยากรทบทวนการสอนแบบต่าง ๆ
- 10.30 - 10.40 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.40 - 12.00 น. - ผู้เข้ารับการอบรมสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ ความที่ได้
เตรียมไว้
- 12.00 - 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. - ผู้เข้ารับการอบรมสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ (ต่อ)
- 15.00 - 15.10 น. - พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.10 - 16.00 น. - สรุปและอภิปรายซักถามปัญหาต่าง ๆ
- 16.00 - 16.10 น. - พิธีปิดการอบรมสัมมนา

โครงการย่อยที่ 5

ชื่อโครงการ การสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย

ลักษณะโครงการ การสังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน

หลักการและ เหตุผล

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ และใช้สำหรับติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่ง การเรียนการสอนภาษาไทยจะมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะต้อง มีความรู้ความสามารถและมีสมรรถภาพที่ดีจึงจะส่งผลถึงสมรรถภาพของผู้เรียน แต่การสอน ภาษาไทยนั้น ครูภาษาไทยมักจะประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังที่ ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2525 : 377 - 378) ได้กล่าวถึงปัญหาของครูภาษาไทยไว้ว่า "ในกระบวนการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ครูเป็นผู้ซึ่งมีความสำคัญที่สุด โดยเฉพาะในสภาพการศึกษาวิชาภาษาไทย ที่ครูยัง เป็นผู้กำหนดแนวทาง และกิจกรรมต่าง ๆ ของการศึกษาอยู่อย่างมาก และอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาที่สำคัญของครูผู้สอน ภาษาไทยคือขาดความรู้ ขาดความกระตือรือร้น ขาดความตระหนักสำนึกในการดำเนินการสอนอย่าง มีคุณภาพและขาดกำลังใจ" เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูภาษาไทยเกิดความสำนึกในความเป็นครู หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และสนใจในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน และผลจากการวิจัย กิจกรรมการนิเทศภายในของ หมวดวิชาภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดหาครูที่เป็นแม่แบบอย่างที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทยพบว่าการจัดน้อย ทั้งที่เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ และ เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน ดังนั้นการสรรหาครู แม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทยจึง เป็นการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการจัดหาครูที่เป็นแม่แบบอย่าง ที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูภาษาไทยที่มีความสามารถพิเศษ มีความขยันหมั่นเพียร สนใจที่จะพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเป็นการ ยกย่องให้ความสำคัญของครูที่ทำหน้าที่ให้ความรู้แก่เยาวชนในด้านภาษาไทย ให้เห็นความสำคัญ ของวิชาภาษาไทย อันเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติ จึงได้จัดโครงการสรรหาครูแม่แบบที่ดีใน การสอนวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแม่แบบอย่างที่ดีแก่ครูภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการสนับสนุนและกระตุ้นเตือนให้ครูภาษาไทยสนใจในการศึกษาค้นคว้าหา

ความรู้ และมีความกระตือรือร้น ตระหนักสำนึกในการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูภาษาไทยที่มีความขยัน ความตั้งใจจริงและมีความสามารถพิเศษในการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อเป็นการยกย่องและสร้างเสริมความศรัทธา เชื่อถือในความสามารถของครูที่ได้รับเลือกยิ่งขึ้น

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ

จะได้ครูแม่แบบวิชาภาษาไทยที่มีความสามารถพิเศษอย่างน้อยกลุ่มโรงเรียนละ

1 คน

ด้านคุณภาพ

ครูภาษาไทยมีความกระตือรือร้น ขยันศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้น จนสามารถถือเป็นแบบอย่างได้

สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อ เตรียม เขียน โครงการ
2. เสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติต่อหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา
3. จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความสามารถของครูที่ได้รับการเสนอชื่อ
4. ส่งหนังสือราชการพร้อมหลักเกณฑ์ที่จะสรรหาครูแม่แบบวิชาภาษาไทยถึงผู้บริหาร

โรงเรียนทุกโรงเรียน

5. ให้หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย เป็นผู้คัดเลือกครูแม่แบบ แล้วส่งผ่านโรงเรียนมายังหน่วยศึกษานิเทศก์
6. ให้กลุ่มโรงเรียน เป็นผู้คัดเลือกหัวหน้าหมวดวิชาในกลุ่ม เพื่อส่งมายังคณะกรรมการ
7. คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ที่จะไปตรวจสอบความสามารถของครูที่ส่งชื่อมา
8. ประกาศชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและมอบ เกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ
9. ติดตามผลครูแม่แบบในการพัฒนาคุณภาพตัวเองเป็นระยะ ๆ

เนื้อหาสาระ มีทั้งหมด 2 คอนคือ

1. การสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย เป็นการคัดเลือกครูภาษาไทยที่มีความรู้ความสามารถในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภาษาไทยได้ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะของครูภาษาไทยที่ดี ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย (2523: 40 - 43) ได้กล่าวไว้สรุปได้ดังต่อไปนี้คือ

1.1 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่มีความรู้ทางภาษาไทยดี มีความรู้เป็นอย่างดีในเรื่องที่จะสอน จะทำให้นักเรียนเกิดความศรัทธาในตัวครูและในวิชาภาษาไทย เกิดความกระตือรือร้น และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

1.2 ครูภาษาไทยควรมีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการในสาขาวิชาอื่น ๆ ตลอดจนความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง

1.3 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ เช่น สามารถร้องเพลง เล่นดนตรี ฟ้อนรำ ขับเสภา หรือสามารถนำเกมการเล่นต่าง ๆ มาใช้กับการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนดีขึ้น

1.4 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่มั่นปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.5 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดี คือ ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกาลเทศะต่าง ๆ เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนในด้านการใช้ภาษา

1.6 ครูภาษาไทยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรัก ความพอใจ และศรัทธาในอาชีพครู

1.7 มีวิธีการสอนที่ดี แปลก ๆ ใหม่ ๆ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนให้มากที่สุด

1.8 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่เข้าใจหลักจิตวิทยา เข้าใจลักษณะธรรมชาติและ ความต้องการของเด็กวัยรุ่น

- 1.9 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่รู้แหล่งวิทยาการดี ทั้งที่เป็นบุคคล สถาบัน เอกสาร และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อเด็กจะได้รับความรู้อย่างเต็มที่
- 1.10 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ดี และเป็นกันเองกับเด็ก
- 1.11 ครูภาษาไทยควรเป็นคนที่มีความขยันมานะอดทน
- 1.12 ครูภาษาไทยควรเป็นคนที่จิตใจกว้างขวาง เป็นนักประชาธิปไตย มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เป็นอย่างดี
- 1.13 ครูภาษาไทยที่ดีควรมีความสามารถในการแสดง สามารถแสดงบทบาท เล่นละคร ร้องเพลง ฟ้อนรำ หรือร่วมแสดงการเล่นต่าง ๆ ได้
- 1.14 ครูภาษาไทยที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิด และอารมณ์ โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอนวรรณคดี
- 1.15 ครูภาษาไทยควรเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบคิด ชอบจัดกิจกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพดีขึ้น
- 1.16 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามสมัยนิยม มีท่วงท่าทางดี มีความสามารถในการพูด และการวางคนดี
- 1.17 ครูภาษาไทยที่ดีควรเป็นคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง เคารพในหลักการ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ควรดำรงตนเป็นนักวิชาการ ไม่เอนเอียงหรือพุ่งชนไปตามสมัยนิยม
- 1.18 ครูภาษาไทยควรหมั่นประชุมกันเป็นเนืองนิตย์ เพื่อช่วยกันปรับปรุงการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูภาษาไทยควรเป็นบุคคลที่ร่วมงานกับผู้อื่นได้ดีมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ยินดีช่วยเหลือและบริการผู้อื่น และมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพและศักดิ์ศรีของความเป็นครูภาษาไทย
- 1.19 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดีทั้งในระดับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนอื่น ๆ
- 1.20 เป็นผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็ง กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว ไม่ย่อท้อต่องานหนัก และการดูหมิ่นจากบุคคลอื่น และมีความสามารถในอันที่จะเสนอความคิดที่มีค่ากับบุคคลอื่น และการประชาสัมพันธ์ ในด้านที่จะช่วยกันรับผิดชอบ และทำนุบำรุงภาษาไทยไว้เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของไทยสืบไป

2. หลักเกณฑ์การประเมินครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย

- 2.1 ด้านงานในหน้าที่และการเตรียมการสอน
- 2.2 ด้านความรู้ทักษะในการสอนภาษาไทย
- 2.3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านบุคลิกภาพ
- 2.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 2.6 ด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย

กิจกรรมการนิเทศ

1. จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการการสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อตรวจสอบความสามารถของครูที่ได้รับการเสนอชื่อ
2. คณะกรรมการส่งหนังสือราชการพร้อมหลักเกณฑ์ที่จะสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย ถึงผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนในเขตการศึกษา
3. ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้คณะครูหมวดวิชาภาษาไทยทราบและแต่งตั้งให้หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยดำเนินการคัดเลือกส่งผ่านโรงเรียนมายังหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา
4. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนดำเนินการคัดเลือกหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในกลุ่มเพื่อส่งมายังคณะกรรมการดำเนินงาน
5. คณะกรรมการดำเนินงานแต่งตั้งผู้ที่จะไปตรวจสอบความสามารถของครูที่ได้รับการคัดเลือกและส่งชื่อมา โดยการแจ้งให้โรงเรียนและครูทราบล่วงหน้าถึงระยะเวลาหรือช่วงเวลาที่จะไปตรวจสอบความสามารถ โดยการเข้าเยี่ยมชั้นเรียน และสังเกตการสอนของครู ตรวจสอบงานหลักฐานอื่น ๆ และประเมินผลตามหลักเกณฑ์การสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย
6. คณะกรรมการรวบรวมผลการประเมิน คัดเลือกคะแนนและประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย และมอบเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณในวันสำคัญ ๆ เช่น วันครู เป็นต้น
7. คณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติงานของครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทยในการที่จะพัฒนาคุณภาพตัวเองเป็นระยะ ๆ

งบประมาณ (งบประมาณประจำปี/เงินบำรุงการศึกษา)

ค่าใช้สอย	3,000	บาท
ค่าตอบแทน	5,000	บาท
ค่าวัสดุ	2,500	บาท
รวม	10,500	บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. สำนักงานศึกษาธิการเขต
2. หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
3. โรงเรียนมัธยมศึกษา

การประเมินผล

1. จากหลักเกณฑ์การประเมินครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย
2. จากการเข้าตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตการสอน และการตรวจผลงาน
3. จากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน การจัดชั้นเรียน บรรยายภาคในชั้นเรียนและ

ผลการเรียนของนักเรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยมีความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และนำเทคนิคการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ครูภาษาไทยมีขวัญและกำลังใจ มีความภาคภูมิใจในผลงานการปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ได้ครูภาษาไทยที่มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาภาษาไทยด้านต่าง ๆ และเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถถ่ายทอดวิธีการให้แก่ผู้อื่นได้

หลักเกณฑ์การประเมินการสรรหาครูแม่แบบที่ดีในการสอนวิชาภาษาไทย

เกณฑ์พิจารณาให้คะแนนดังนี้

- คะแนน 4 หมายถึง การปฏิบัติงานดีมาก
 คะแนน 3 หมายถึง การปฏิบัติงานดี
 คะแนน 2 หมายถึง การปฏิบัติงานยังมีสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข
 คะแนน 1 หมายถึง การปฏิบัติงานมีความจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติงาน			
	4	3	2	1
<u>ดำเนินงานในหน้าที่และการเตรียมการสอน</u>				
1. การจัดทำโครงการสอนและบันทึกการเรียนการสอน				
2. การจัดทำเอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย				
3. การจัดทำ จัดหา อุปกรณ์ประกอบการสอนมาใช้อย่าง เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชาภาษาไทย				
4. การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียน				
5. การส่งเสริม จูงใจ ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม				
6. การมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัดให้นักเรียนอย่าง เหมาะสม				
7. การเข้าสอนตรง เวลาที่กำหนดไว้				
8. การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียน การสอนภาษาไทย				
9. การสอนซ่อมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้				
10. การสอน เสริมสำหรับนักเรียนที่สนใจและต้องการ เพิ่มพูนความรู้				
11. การจัดทำตารางแสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติงาน			
	4	3	2	1
<u>ด้านความรู้ทักษะในการสอนภาษาไทย</u>				
12. การพูดเสียงชัดแจ่ม ฟังง่าย ใช้ภาษาสุภาพ				
13. การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนอย่างถูกต้อง				
14. การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปรึกษาหารือ ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน				
15. มีความรู้เทคนิคในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา				
16. มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสอนแบบต่าง ๆ				
17. มีความรู้เกี่ยวกับ เนื้อหา เรื่องที่มีในแบบเรียนอย่างละเอียด				
18. มีความรู้ลักษณะและโครงสร้างพื้นฐานของภาษาไทย				
19. มีความสามารถในการส่งเสริมและอนุรักษ์วรรณกรรมไทย				
20. มีความสามารถในการใช้แหล่งวิชาการทางภาษาได้				
21. มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ				
22. มีความสามารถพิเศษ เช่น พ้อนรำ ขับร้อง เล่นละคร แต่งเพลง อ่านทำนองเสนาะ การเขียนร้อยแก้ว ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หลายอย่าง ที่ถือเป็นแบบอย่างที่ดี				
23. มีความสามารถในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อ สังคม เช่น การเขียนบทความ การจัดนิทรรศการ ฯ				
24. มีความสามารถในการผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย				
25. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอน				
<u>ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน</u>				
26. การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาที่สอน				
27. การเขียนจุดประสงค์ของรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติงาน			
	4	3	2	1
28. การเลือกวิธีการและเครื่องมือวัดผลที่เหมาะสม				
29. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลให้มีคุณภาพสูง สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์				
30. การวางแผนการวัดผลและปฏิบัติตามแผนได้เหมาะสม				
31. ความเรียบร้อยถูกต้อง และเสร็จทันกำหนดเวลาของ สมุดประเมินผล				
ด้านบุคลิกภาพ				
32. เป็นบุคคลน่าเลื่อมใส มีความประพฤติเป็นแบบอย่าง อันดีงามแก่นักเรียน				
33. มีทัศนคติที่ดีมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูและวิชา ภาษาไทย				
34. มีความขยันกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ในการสอนและปรับปรุงการสอน				
35. เป็นผู้มีความคิดเห็นที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน ใจกว้าง ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น				
36. มีมารยาทอันดีงามทั้งในด้านการพูดจา การแต่งกาย และ การวางตนได้เหมาะสม				
37. มีความเสียสละ อุทิศเวลา ความรู้ความสามารถให้กับ ราชการ				
38. มีความเชื่อมั่นในตนเอง				
39. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ				
40. เป็นผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง แจ่มใสอยู่เสมอ				
41. ความเป็นผู้นำ ทำให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความ เชื่อถือ ศรัทธา และปฏิบัติตาม				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติงาน			
	4	3	2	1
<u>ด้านมนุษยสัมพันธ์</u>				
42. ให้เกียรติและไม่ยกตนข่มผู้อื่น				
43. ช่วยเหลือเพื่อนครู นักเรียน และผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ				
44. ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นด้วยความพอใจ				
45. มีการประชุมปรึกษากับครูในสาขาวิชาอื่น เพื่อสอนให้สัมพันธ์กัน				
46. มีการประชุมร่วมกับครูภาษาไทยจากโรงเรียนอื่น เพื่อช่วยเหลือและให้บริการที่จำเป็น				
47. ปฏิบัติร่วมกับคณะครูในหมวดวิชาภาษาไทยได้เป็นอย่างดี				
48. ติดต่อกับผู้ปกครอง ชุมชน และร่วมกิจกรรมของชุมชน				
<u>ด้านการศึกษาค้นคว้าและวิจัย</u>				
49. การค้นคว้าเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ				
50. การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน				
51. การประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับวิชาที่สอนกับครูในหมวดวิชา				
52. การศึกษาต่อหรือเรียนบางวิชาที่จำเป็น				
53. การศึกษาค้นคว้าด้วยการทำวิจัยหรือเขียนคำรา				
54. การวิเคราะห์งานที่รับผิดชอบแล้วเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

(ลงชื่อ)

ผู้ประเมิน

แบบประเมินผลโครงการ เรื่อง

วันที่

ณ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการในหัวข้อต่อไปนี้ระดับใด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ออก ความเห็น
1.1 ความสะดวกในการลงทะเบียนและรับเอกสาร				
1.2 หัวข้อและเนื้อหาในการประชุม อบรม สัมมนา เป็นประโยชน์และน่าสนใจ				
1.3 บรรยากาศในการประชุม อบรม สัมมนา				
1.4 เอกสารประกอบการประชุม อบรม สัมมนา				
1.5 ระยะเวลาของการอภิปรายและสาธิต การแบ่งกลุ่มย่อย ฯลฯ				
1.6 สถานที่ประชุม อบรม สัมมนา				
1.7 วิทยากรให้ความรู้				
1.8 การได้รับความรู้และทักษะจากการเข้า ร่วมกิจกรรม				
1.9 ความพึงพอใจของท่านต่อการต้อนรับและ การอำนวยความสะดวก				

2. ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม

2.1 เกี่ยวกับหัวข้อและเนื้อหาของการดำเนินโครงการ _____

2.2 เกี่ยวกับการดำเนินการจัดโครงการ _____

2.3 เกี่ยวกับช่วงระยะเวลาในการจัด _____

2.4 เกี่ยวกับสถานที่ในการจัด _____

2.5 เกี่ยวกับวิทยากร _____

2.6 อื่น ๆ _____

แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

พัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง จากการพิจารณาโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของหมวดวิชาภาษาไทย
 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอย่างไร กรุณาทำ
 เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นสมควร

ข้อความ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1. ชื่อโครงการ
2. ลักษณะโครงการ
3. หลักการและเหตุผล
4. วัตถุประสงค์
5. เป้าหมาย
6. สถานที่ดำเนินการ

ข้อความ	ความคิดเห็น		ข้อ เสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
7. ระยะเวลาดำเนินการ
8. วิธีดำเนินการ
9. เนื้อหาสาระ
10. กิจกรรมการนิเทศ
11. งบประมาณ
12. ผู้รับผิดชอบโครงการ
13. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
14. การประเมินผล

